

รายงานประจำปี 2555
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

12

รายงานประจำปี 2555 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
สถานการณ์สิทธิมนุษยชนทั่วโลก

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่
เดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2554

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. 2555 โดย
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ปีเตอร์ เบนเนสัน เฮาส์
เลขที่ 1 ถนนอีสตัน
กรุงลอนดอน WC1X 0DW
สหราชอาณาจักร

© สงวนลิขสิทธิ์
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 2555
ดัชนี: POL 10/001/2012

ISBN: 978-0-86210-472-6
ISSN: 0309-068X

ขอข้อมูลบรรณานุกรมสำหรับหนังสือเล่มนี้ได้จากหอสมุดแห่งชาติ สหราชอาณาจักร

ภาษาต้นฉบับ: ภาษาอังกฤษ

ผู้แปลฉบับภาษาไทย: พิภพ อุดมอิทธิพงศ์

บรรณาธิการฉบับแปลภาษาไทย: ปริญา บุญฤทธิ์ฤทัยกุล

ภาพถ่าย: ภาพถ่ายทั้งหมดระบุแหล่งที่มาพร้อมคำบรรยายภาพไว้ในรายงาน

สงวนลิขสิทธิ์
ห้ามลอกเลียนแบบส่วนหนึ่งส่วนใดของสิ่งพิมพ์ฉบับนี้ รวมทั้งการจัดเก็บ ถ่ายทอด
ไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใดๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ
การบันทึก หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้พิมพ์

www.amnesty.or.th

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการ
ระดับโลกที่มีผู้สนับสนุน สมาชิก และนัก
กิจกรรมกว่าสามล้านคน มีการรณรงค์ระดับ
สากลเพื่อเรียกร้องให้มีการเคารพและ
คุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดยหน่วยงานมี
วิสัยทัศน์ที่มุ่งให้บุคคลทุกคนได้รับสิทธิ
มนุษยชนทุกประการตามที่ประกาศไว้ใน
ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและ
มาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่น ๆ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล มีพันธกิจที่จะ
ทำงานวิจัย และปฏิบัติการเพื่อป้องกันและยุติ
การละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงทั้งปวง
(สิทธิทางพลเรือน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม
และวัฒนธรรม) ไม่ว่าจะเป็นสิทธิที่จะมีเสรีภาพ
ในการแสดงออกและการรวมตัวไปจนถึง
ความสมบูรณทางกายและใจ การคุ้มครองให้
ปลอดภัยจากการเลือกปฏิบัติไปจนถึงสิทธิ
ด้านที่อยู่อาศัย โดยสิทธิเหล่านี้ไม่อาจแบ่งแยก
ได้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับทุนสนับสนุน
ส่วนใหญ่จากค่าสมาชิกและการบริจาคของ
สาธารณะ เราไม่แสวงหาเงินทุนและไม่ยอม
รับทุนจากรัฐบาลเพื่อสอบสวนและรณรงค์

ต่อต้านการละเมิดสิทธิมนุษยชน แอมเนสตี้
อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นอิสระจากรัฐบาล
อุดมการณ์ทางการเมือง ผลประโยชน์ด้าน
เศรษฐกิจหรือศาสนา

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นขบวนการ
ประชาธิปไตย ผู้กุมอำนาจตัดสินใจด้าน
นโยบายเป็นตัวแทนที่มาจากหน่วยงานใน
ระดับชาติ ซึ่งรวมตัวกันประชุมในที่ประชุม
สภาสากล (International Council meetings)
ซึ่งจัดขึ้นทุกสองปี สมาชิกของคณะกรรมการ
บริหารสากล (International Executive
Committee) ที่ได้รับเลือกตั้งจากสภาเพื่อทำ
หน้าที่ตัดสินใจ ประกอบด้วย Pietro Antonioli
(อิตาลี -- ประธาน) Guadalupe Rivas
(เม็กซิโก -- รองประธาน) Bernard Sintobin
(เบลเยียมที่พูดภาษาเฟลมมิช -- ทรัพย์สิน
สากล) Euntae Go (เกาหลีใต้) Julio Torales
(ปารากวัย) Nicole Bieske (ออสเตรเลีย)
Rune Arctander (นอร์เวย์) Sandra S.
Lutchman (เนเธอร์แลนด์) และ Zuzanna
Kulinska (โปแลนด์)

สมัครติดต่อด้านความยุติธรรม
ร่วมมือทำงานเพื่อสิทธิมนุษยชน!

คำนำ	5
สารจากเลขาธิการ	7
ส่วนที่ 1: ภาพรวมของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	24
ส่วนที่ 2: ข้อมูลประเทศไทย	38
ส่วนที่ 3: กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน	48

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
 90/24 ซอยลาดพร้าว 1 ถ.ลาดพร้าว
 แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
 โทรศัพท์ 0 2513 8745, 0 2513 8754
 โทรสาร 0 2939 2534
www.amnesty.or.th

“ถ้ามีอะไรเกิดขึ้นกับผม โปรดรู้ไว้ว่า รัฐบาลไม่ได้กลัวนักโทษ แต่กลัวผู้ที่ไม่เคยลืมนักโทษ”

รัสซัน ฮัสซาวี (Razan Ghazzawi) บล็อกเกอร์ชาวซีเรีย
 ที่ถูกควบคุมตัว 15 วันในซีเรียเมื่อเดือนธันวาคม 2554

รายงานแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประจำปี 2555 รวบรวมสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนตลอดปี 2554 โดยให้ทั้งภาพรวมของ 5 ภูมิภาคและข้อมูลของแต่ละประเทศจากทั้งหมด 155 ประเทศและดินแดน รายงานชี้ให้เห็นว่าการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนยังดำเนินต่อไปอย่างเข้มแข็งในทุกมุมโลก

มีคนเป็นล้านออกมาเดินขบวนในเมืองของตน ด้วยความหวังว่าจะได้รับเสรีภาพและความยุติธรรม แม้แต่รัฐบาลเผด็จการที่โหดร้ายสุดก็ไม่สามารถต้านทานเสียงเรียกร้องที่เพิ่มมากขึ้นที่จะยุติระบอบทรราชย์ ประชาชนแสดงให้เห็นว่าพวกเขาไม่ต้องการอยู่ในระบอบปกครองเช่นนั้นอีกต่อไป เพราะเป็นระบอบที่ขาดความรับผิดชอบ ขาดความโปร่งใส ขาดความยุติธรรมและไม่ส่งเสริมความเท่าเทียม

การต่อสู้กับความอยุติธรรมและการกดขี่เกิดขึ้นในหลายรูปแบบ และมักเป็นแรงบันดาลใจให้ชุมชนและบุคคลเกิดกำลังใจและความมุ่งมั่นที่จะต่อสู้กับอุปสรรค ซึ่งดูเหมือน

รายงานประจำปี 2555
 แอมเนสตี้
 อินเตอร์เนชั่นแนล
 คำนำ

จะฝ่าข้ามไปไม่ได้ ในท่ามกลางความเมินเฉย การคุกคามและการทำร้าย ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนยังคงใช้ข้อกฎหมายทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อหาทางยุติปัญหาการลอบย่นพลพันผิดและการเลือกปฏิบัติที่เรื้อรัง

รายงานฉบับนี้สะท้อนถึงวิธีการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ได้รับประโยชน์จากทั้งปัญหาท้าทายและโอกาสเพื่อการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 6 รายงานฉบับนี้จึงเป็นประจักษ์พยานไม่เฉพาะต่อผู้ที่อยู่ใต้เงาของการละเมิดสิทธิมนุษยชน แต่ยังเป็นประจักษ์พยานต่อผู้ที่ได้รับแรงบันดาลใจที่จะทำงานตามหลักการของศักดิ์ศรีแห่งมนุษย์ต่อไป

เริ่มต้น ณ ท้องถนน

ซาลิล เซตตี (Salil Shetty)

เลขาธิการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ปี 2554 เป็นปีแห่งการเปลี่ยนแปลง ความกล้าหาญและความขัดแย้ง เป็นปีที่ประชาชนลุกฮือขึ้นต่อต้านรัฐบาลและผู้มีอำนาจอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนในรอบหลายทศวรรษ พวกเขาประท้วงการใช้อำนาจอย่างมิชอบ การขาดการตรวจสอบ ความไม่เท่าเทียมและความยากจนที่เพิ่มขึ้น และการขาดภาวะผู้นำในทุกกระดับของรัฐบาล ภาพตรงข้ามระหว่างความกล้าหาญของผู้ประท้วงที่เรียกร้องสิทธิ กับความล้มเหลวของภาวะผู้นำที่จะแสดงความกล้าหาญและทำงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็งบนพื้นฐานของการเคารพสิทธิมนุษยชน เป็นภาพที่น่าเจ็บปวดอย่างยิ่ง

ในช่วงแรกดูเหมือนว่าการประท้วงและลุกฮือจะเกิดขึ้นเฉพาะประเทศที่คาดกันว่าประชาชนเกิดความไม่พอใจและมีกรอดขี่มากมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไป เป็นที่ชัดเจนว่าความล้มเหลวของรัฐบาลประเทศต่างๆ ที่จะดูแลให้เกิดความยุติธรรม ความมั่นคง และศักดิ์ศรีของมนุษย์ เป็นตัวจุดชนวนให้เกิดการประท้วงทั่วโลก ประชาชนพากันลุกฮือขึ้นตั้งแต่นิวยอร์กจนถึงมอสโคว์ลอนดอนและเฮนส์ กรุงธากาและคัมพาลา จากกรุงลาปาซไปจนถึงกูเออร์นาวากา จากพนมเปญไปถึงโตเกียว

ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ จุดเริ่มต้นมาจากชายหนุ่มที่ขุ่นเคืองและสิ้นหวังกับประเทศตูนิเซีย นำไปสู่ความโกรธแค้นของผู้ประท้วงหลายพันคนที่ลุกฮือขึ้นทั่วประเทศและเป็นเหตุให้เกิดการล่มสลายของรัฐบาล ประธานาธิบดีเบน อาลี (Ben Ali) การประท้วง

แพร่สะพัดไปทั่วทั้งภูมิภาค และเป็นสิ่งที่รัฐบาลตะวันตกคาดไม่ถึง พวกเขาเชื่อว่าเป็นการชอบด้วยเหตุผลที่ผู้ประท้วงจะโกรธแค้นกับการกดขี่และการขาดโอกาสด้านเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลตะวันตกก็ไม่ต้องการสูญเสีย “สัมพันธภาพพิเศษ” กับรัฐบาลเผด็จการที่เคยหนุนเสริมให้เกิดเสถียรภาพในภูมิภาคที่เป็นยุทธศาสตร์อันอุดมไปด้วยแหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติไป

รัฐบาลในภูมิภาคนี้มักตอบโต้การประท้วงอย่างสงบด้วยความทารุณและมักทำให้เกิดการเสียชีวิต คนจำนวนมากถูกสังหาร ได้รับความเจ็บหรือถูกคุมขังเพียงเพราะพยายามใช้สิทธิของตนเองอย่างต่อเนื่อง คนหลายหมื่นต้องพลัดถิ่นที่อยู่ หลายคนต้องเดินทางเสี่ยงภัยข้ามทะเลเมดิเตอร์เรเนียนเพื่อแสวงหาที่หลบภัย การคาดการณ์ถึงผู้ลี้ภัยจำนวนมากที่อาจจะหลั่งไหลมาจากแอฟริกาเหนือ เป็นเหตุให้หนักการเมืองบางคนในยุโรปใช้เป็นโอกาสในการแสดงวาทศิลป์ต่อต้านคนต่างชาติมากขึ้น

ล่าง: ประชาชนจุดไฟเฉลิมฉลองในจัตุรัสทาร์เรีย กรุงไคโร ประเทศอียิปต์ หลังจากทราบข่าวการลาออกของอดีตนายกรัฐมนตรี ฮอสนี มูบารัค เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2554

© Guy Martin/Panos

ในอียิปต์ เป็นเวลากว่าหนึ่งปีหลังจากอดีตนายกรัฐมนตรีฮอสนี มูบารัค (Hosni Mubarak) ลงจากอำนาจ ปล่อยให้สภาสูงสุดของกองทัพ (Supreme Council of the Armed Forces - SCAF) ควบคุมอำนาจการปกครองโดยสัญญาว่าจะทำหน้าที่ในระหว่างการเปลี่ยนถ่ายอำนาจ หลายคนเชื่อว่า SCAF พยายามยุยงให้เกิดความรุนแรง หรือไม่หาทางป้องกันความรุนแรง เพียงเพื่อสร้างภาพลักษณ์ว่ารัฐที่ปกครองด้วยทหารเท่านั้นจึงจะเข้มแข็งเพียงพอและยังความผาสุกแก่ประชาชนได้

ที่น่าตกใจสำหรับอียิปต์น่าจะเป็นพลเรือนกว่า 12,000 คนที่ถูกทหารฟ้องร้องดำเนินคดี หรือถูกนำตัวไปขึ้นศาลทหาร ซึ่งมากกว่าพลเรือนที่ต้องขึ้นศาลในช่วงเวลา 30 ปีที่นายมูบารัคปกครองประเทศ การยกเลิกกฎหมายสถานการณ์ฉุกเฉินซึ่งเป็นเครื่องมือละเมิดสิทธิที่สำคัญ เป็นข้อเรียกร้องที่สำคัญของผู้ประท้วง อย่างไรก็ตาม เช่นเดียวกับรัฐบาลนายมูบารัค รัฐบาลชั่วคราวชุดนี้อ้างความจำเป็นที่จะต้องใช้อำนาจพิเศษเพื่อรักษาความมั่นคงต่อไป

แนวปฏิบัติอีกประการหนึ่งที่สืบเนื่องมาจากรัฐบาลของนายมูบารัค ได้แก่ การบังคับใช้หรือที่อยู่อาศัยของชาวบ้านที่อาศัยในเขตพักพิงอย่างไม่เป็นทางการ ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่ในการปฏิวัติของประชาชนในวันที่ 25 มกราคม ได้แก่สมาชิกชุมชนชายขอบ กล่าวคือคนที่อยู่ในที่พักพิงชั่วคราวหรืออยู่ในชุมชนแออัด ชาวอียิปต์ต้องทนอยู่กับความมั่นคงแบบที่รัฐบาลกำหนดมานานับทศวรรษแล้ว พวกเขาน่าจะจะมีสภาพชีวิตที่ดีกว่านี้

ผู้หญิงเป็นผู้ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงได้ระบอบปกครองของทหาร โดยในเดือนมีนาคม 2554 กลุ่มหญิงสาวที่รวมตัวประท้วงที่จัตุรัสตาหรีได้ถูกเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงจับกุม และถูกนำตัวไปบังคับตรวจพรหมจรรย์และยังถูกคุกคามจากทหาร ในเดือนธันวาคม ศาลปกครองแห่งอียิปต์มีคำสั่งว่าการปฏิบัติเช่นนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย และสั่งให้ยุติการนำตัวผู้ถูกควบคุมตัวไปบังคับตรวจพรหมจรรย์นั้นเป็นก้าวอย่างในเชิงบวก แต่การส่งเสริมสิทธิสตรีและความเท่าเทียมระหว่างหญิงชายยังมีหนทางอีกยาวไกล แม้ว่าผู้หญิงจะมีบทบาทสำคัญในการประท้วง ตอนที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลขอให้พรรคการเมือง

สารจากเลขานุการ

ต่างๆ ในอียิปต์แสดงเจตจำนงที่จะคุ้มครองหลักการสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน อย่างเช่น เสรีภาพในการแสดงออกและการรวมตัว การยกเลิกโทษประหารชีวิต เสรีภาพทางศาสนา การไม่เลือกปฏิบัติและความเท่าเทียมระหว่างหญิงชาย พรรคการเมืองสองพรรคที่ชนะการเลือกตั้งได้ที่นั่งในสภาเป็นส่วนใหญ่กลับไม่แสดงเจตจำนงเช่นนั้น พรรคเสรีภาพและความยุติธรรมแห่งภราดรภาพมุสลิม (Muslim Brotherhood's Freedom and Justice Party) ซึ่งชนะการเลือกตั้ง 235 ที่นั่ง (47%) ไม่ยอมปฏิบัติตามคำขอของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเนล ส่วนพรรคชาลาฟิสต์ อัล-นุร์ (Salafist Al-Nur party) ซึ่งตามมาเป็นที่สองด้วย 121 ที่นั่ง (24%) ก็ปฏิเสธที่จะสนับสนุนสิทธิสตรีหรือการยกเลิกโทษประหารชีวิต

ที่ลิเบีย พันเอกมูอามาร์ อัล-กาดดาฟี (Colonel Mu'ammār al-Gaddafi) ตอบโต้กับการประท้วงในท้องถนน โดยประกาศจะเช่นฆ่าผู้ประท้วงซึ่งเขามักเรียกว่าเป็น “หนูสกปรก” เขาและนายซาลิฟ อัล-อิสลาม (Saif al-Islam) ลูกชายซึ่งเคยเป็น “แชมเปียนการปฏิรูปในลิเบีย” ประกาศตามล่าบุคคลที่ไม่จงรักภักดีต่อระบอบปกครองของตนเอง การที่สมาชิกความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเสนอรณินลิเบียให้เข้าสู่การพิจารณาของศาลอาญาระหว่างประเทศแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อน เป็นการส่งสัญญาณอย่างหนักแน่นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม การขัดแย้งกันด้วยอาวุธในประเทศนี้ลุกลามใหญ่โต จนถึงตอนที่นายกาดดาฟีถูกสังหารระหว่างการควบคุมตัวในเดือนตุลาคม กองทัพของเขาได้ลักพาตัวและทรมานนักรบฝ่ายต่อต้านที่ถูกจับกุมตัวและผู้ถูกควบคุมตัวอื่นๆ อีกหลายพันคน ประชาชนหลายแสนคนอพยพหลบหนีความขัดแย้งทำให้เกิดการพลัดถิ่นจำนวนมากลิเบียยังอยู่ในสภาพที่อ่อนแอจนคลอนแคลน สภาเพื่อการเปลี่ยนถ่ายอำนาจแห่งชาติ (National Transitional Council) ไม่สามารถควบคุมประเทศได้อย่างเป็นผล ส่วนการทรมาน การสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย และการตอบโต้และบังคับโยกย้ายรูปแบบอื่นๆ ยังคงดำเนินต่อไป

การปราบปรามประชาชนในอิหร่านซึ่งเริ่มตั้งแต่หลังการเลือกตั้งในปี 2552 ยังดำเนินต่อไป และรัฐบาลอิหร่านแสดงเจตจำนงที่จะจับกุมบุคคลทุกคนที่กล้าท้าทายประธานาธิบดีอาห์มาดีเนจาดี (Ahmadinejad) รัฐบาลควบคุมสื่อมวลชนอย่างเข้มงวด มีการสั่งปิดหนังสือพิมพ์ ปิดกั้น

เว็บไซต์และสถานีโทรทัศน์ดาวเทียมจากต่างชาติ มีการปราบปรามอย่างรุนแรงต่อการประท้วงต่อต้านนโยบายรัฐบาล มีการจับกุมและควบคุมตัวโดยผลการต่อผู้วิจารณ์รัฐบาล แต่ประชาชนก็ยังคงต่อสู้เรียกร้องสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกต่อไป

โลกได้เห็นรูปแบบการประท้วงและการตอบโต้จนถึงตายในหลายประเทศ ที่บาร์เรน รัฐบาลปราบปรามการประท้วงด้วยการใช้กำลังทหารที่ได้รับการสนับสนุนจากซาอุดีอาระเบีย ในเดือนมิถุนายนนางฮิลลารี คลินตัน (Hillary Clinton) รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ยื่นกรณสนับสนุนประเทศนี้ โดยระบุว่าบาร์เรนเป็น “พันธมิตรสำคัญ” แม้ว่า มีหลักฐานมากมายที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลได้ใช้กองทัพเช่นฆ่าสังหารผู้ที่ประท้วงอย่างสงบ มีการจับกุมคุมขังและทรมานผู้นำฝ่ายค้าน การที่นางฮิลลารีไม่ยอมวิพากษ์วิจารณ์บาร์เรน สะท้อนถึงความต้องการของสหรัฐฯ ที่อยากให้บาร์เรนยอมเป็นที่ตั้งของเรือบรรทุกเครื่องบินที่ 5 (5th Fleet) ต่อไป ทั้งๆ ที่อาจหมายถึงการยอมเพิกเฉยต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรงและโหดร้าย

ที่เยเมน ประธานาธิบดีอาลี อับดุลเลาะห์ ซาเลห์ (Ali Abdullah Saleh) ปฏิเสธที่จะลงจากอำนาจ แม้จะได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการถูกโจมตีด้วยระเบิด ในระหว่างการเจรจาข้อตกลงเพื่อปล่อยอำนาจหลายครั้ง เขามักจะขอลงตัวกลางคัน ในขณะที่ประชาชนลุกฮือทั่วประเทศเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนผู้นำ สุดท้ายในเดือนพฤศจิกายน 2554 เขายอมคืนอำนาจให้โดยแลกกับการออกกฎหมายห้ามฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาต่อเขาสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นในช่วงที่ดำรงตำแหน่งและช่วงที่ประชาชนลุกฮือต่อต้านเขา ประธานาธิบดีอาลี อับดุลเลาะห์ ซาเลห์ยอมมอบอำนาจให้กับรองประธานาธิบดีอับเบต ราบโบ มันซาฮาดี (Abd Rabbo Mansour Hadi) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานาธิบดีคนใหม่ในการเลือกตั้งที่ไม่มีการแข่งขันในเดือนกุมภาพันธ์ 2555

ที่ซีเรีย ประธานาธิบดีบาชาร์ อัล-อัสซาด (Bashar al-Assad) ยังคงยึดกุมอำนาจต่อไปท่ามกลางการลุกฮือประท้วงอำนาจเผด็จการของเขา พลเรือนหลายพันคนถูกสังหารหรือได้รับบาดเจ็บ และอีกจำนวนมากที่ต้องพลัดถิ่นที่อยู่ การใช้รถถังของกองทัพยิงจรวดโจมตีเมือง

สารจากเลขานุการ

ฮอมส์แสดงถึงการไม่ใส่ใจต่อชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ทหารในกองทัพอิสราเอลหลายคนได้แปรพักตร์และหลบหนีออกจากประเทศ พวกเขาบอกว่าได้ถูกสั่งให้สังหารประชาชนที่เข้าร่วมการประท้วงอย่างสงบ และในบางกรณีก็ถูกสั่งให้ยิงคนที่เดินไปมาบนท้องถนน ผู้แทนพิเศษของเลขาธิการองค์การสหประชาชาติด้านเด็กและการขัดแย้งกันด้วยอาวุธ (Special Representative of the UN Secretary General for Children and Armed Conflict) รายงานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ว่า เด็กหลายร้อยคนถูกสังหารระหว่างการลุกฮือ และมีเด็กอายุเพียง 10 ขวบที่ถูกจับกุม ควบคุมตัวและทรมาน

ประชาคมนานาชาติมีบทบาทสำคัญในการสถาปนาความยุติธรรมและความมั่นคงปลอดภัยของประชาชนในภูมิภาคนี้ แต่จนถึงปัจจุบัน ความพยายามของนานาชาติยังนับว่าไม่เพียงพอ

อำนาจ ความรับผิดชอบและการรับผิดชอบ

ประชาคมนานาชาติพยายามหาทางแก้ปัญหาอย่างเป็นผล ในระหว่างการวิวาทะเหล่านี้ทำให้เราได้เห็นถึงความกลัว โอกาส ความหน้าไหว้หลังหลอกและเจตนาที่ตีปะปนกันไป

ในปี 2554 สันนิบาตอาหรับ (Arab League) กลายเป็นหน่วยงานที่ถูกจับตามองเพราะความพยายามในการแก้ปัญหาในหลายประเทศในภูมิภาคนี้ การที่สันนิบาตอาหรับสนับสนุนมติสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติกรณีลิเบีย เป็นเงื่อนไขสำคัญทำให้ไม่มีประเทศสมาชิกถาวร 5 ประเทศออกมาวิโตมติดังกล่าว แต่เป็นที่ชัดเจนว่าทางสันนิบาตอาหรับยังคงเห็นต่างกับข้อกังวลของประเทศสมาชิกบางส่วน ที่กลัวว่าการประท้วงจะลุกลามไปยังประเทศของตน เป็นเหตุให้หน่วยงานภูมิภาคแห่งนี้ยังล้มเหลวไม่สามารถยุติการปราบปรามและความทารุณโหดร้ายได้

ในขณะที่สถานการณ์ในซีเรียเลวร้ายลง สันนิบาตอาหรับได้จัดให้มิตัวแทนเข้าไปสังเกตการณ์ในประเทศนี้ แต่มีผู้ตั้งข้อสงสัยต่อความชอบธรรมของคณะผู้สังเกตการณ์ เนื่องจากสันนิบาตอาหรับได้เสนอชื่อพลเอกโมฮัมหมัด อาร์ทเหม็ด มุสตาฟา อัล-ดาบี (Mohammed Ahmed Mustafa al-Dabi) อดีตผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองทหาร

ของชุดานเป็นหัวหน้าคณะ ซึ่งในชุดานในสมัยการนำของพลเอกดาบี (Dabi) หน่วยข่าวกรองทหารของชุดานได้ทำการจับกุมและควบคุมตัวโดยพลการ มีการบังคับบุคคลให้สูญหายและทรมานประชาชนชุดานจำนวนมาก คณะผู้สังเกตการณ์ได้สั่งพักภารกิจในช่วงปลายเดือนมกราคม 2555 เนื่องจากความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลให้คณะผู้สังเกตการณ์ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ความพยายามที่จะส่งทูตสันติภาพเข้าไปก็ประสบความล้มเหลวอีก นายโคฟี อันนัน (Kofi Annan) อดีตเลขาธิการองค์การสหประชาชาติได้รับแต่งตั้งเป็นทูตร่วมขององค์การสหประชาชาติ-สันนิบาตอาหรับ เพื่อหาทางยุติวิกฤตในซีเรียเมื่อเดือนกุมภาพันธ์

เมื่อสันนิบาตอาหรับเรียกร้องให้สมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติปฏิบัติหน้าที่รักษาสันติภาพและความสงบระหว่างประเทศ รัสเซียและจีนได้อ้างหลักอธิปไตยของรัฐ และได้วิโตมติที่เรียกร้องให้ยุติความรุนแรงและมติที่เรียกร้องให้ประธานาธิบดีอัล-อัสซาดลงจากอำนาจ รัสเซียอ้างว่าที่ตองวิโตมติดังกล่าวเป็นเพราะเห็นว่าการแทรกแซงขององค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) ในลิเบีย ถือเป็นกาทำเกินอำนาจหน้าที่ในการปกป้องพลเรือน

ทั้งนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใดที่มีการใช้สิทธิในการวิโตเพื่อคุกคามสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ รัสเซีย (และอดีตที่ยังเป็นสหภาพโซเวียต) และสหรัฐฯ ได้ใช้อำนาจวิโตร่วมกันกว่า 200 ครั้ง ซึ่งหลายครั้งทำให้เกิดผลกระทบทางการเมืองอย่างชัดเจน การที่สมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติไม่สามารถทำหน้าที่แก้ปัญหาอย่างเป็นผลในกรณีซีเรีย ก็เป็นความล้มเหลวที่ซ้ำรอยการแทรกแซงกรณีของศรีลังกา และทำให้เกิดการตั้งคำถามว่าหน่วยงานแห่งนี้มีเจตจำนงทางการเมืองที่จะปกป้องสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศจริงหรือไม่ ทั้งยังย้ำเตือนต่อผู้ที่เรียกร้องความคุ้มครองจากองค์การสหประชาชาติว่า หน่วยงานระหว่างรัฐบาลแห่งนี้เป็นหน่วยงานที่ปราศจากความรับผิดชอบได้ ดูเหมือนว่าประเทศสมาชิกถาวรแห่งสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติจะอ้างเหตุอธิปไตยของรัฐ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการตรวจสอบพฤติกรรมของตนเอง หรือเพียงเพราะต้องการรักษาสัมพันธภาพพิเศษ (และให้ผลกำไร) กับรัฐบาลเผด็จการเอาไว้

ภายหลังการวิโตของรัฐเซียต่อมติสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ได้มีกระแสข่าวว่ารัสเซียยังคงขายอาวุธให้กับหน่วยงาน Rosoboronexport ที่เป็นตัวกลางของรัฐบาลรัสเซียในการซื้อขายอาวุธกับรัฐบาลซีเรีย รวมทั้งข้อตกลงในการขายเครื่องบินรบ ทั้งนี้อดีตผู้ตรวจสอบบัญชีกระทรวงกลาโหมซีเรียซึ่งแปรพักตร์เมื่อเดือนมกราคม 2555 ระบุว่า นับแต่มีการลुकซื้อของประชาชน การขายอาวุธของรัสเซียให้กับซีเรียก็เพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

อาจไม่ใช่เรื่องน่าประหลาดใจที่ประเทศสมาชิกถาวร 5 ประเทศของสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติก็เป็นประเทศผู้ค้าอาวุธที่ใหญ่ที่สุดในโลกด้วย ประเทศเหล่านี้มีสัดส่วนการส่งออก 70% ของอาวุธส่วนใหญ่ในโลกในปี 2553 โดยคิดเป็นสัดส่วนดังนี้ สหรัฐฯ (30%) รัสเซีย (23%) ฝรั่งเศส (8%) สหราชอาณาจักร (4%) และจีน (3%) การขายอาวุธอย่างไร้ความรับผิดชอบของทั้ง 5 ประเทศเป็นเหตุให้พลเรือนทั่วโลกจำนวนมากเสียชีวิต และนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง และเกิดหลักกฎหมายที่สนับสนุนสงคราม

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรวบรวมข้อมูลที่รัฐบาลในประเทศยุโรปตะวันตก สหรัฐฯ และรัสเซีย อนุญาตให้มีการส่งมอบอาวุธยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์ด้านทหารและอาวุธของตำรวจให้กับประเทศบาหลีเรน อียิปต์ ลิเบีย ซีเรีย และเยเมนในช่วงหลายปีที่มีการปราบปรามอย่างทารุณและเป็นเหตุให้เกิดการลุกฮือของประชาชน การส่งออกอาวุธเช่นนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากประเทศผู้ส่งออกปฏิบัติตามนโยบายที่ตนเองประกาศไว้ในกรณีหลีกเลี่ยงการส่งออกอาวุธที่อาจนำไปสู่การละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรง

คำถามก็คือ ประเทศที่มีสิทธิวิโตต่อมติสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ควรได้รับความเชื่อถือในการเป็นผู้นำสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศหรือไม่ เหตุเพราะประเทศเหล่านี้เป็นผู้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการค้าขายอาวุธในโลก トラบใดที่พวกเขายังมีอำนาจวิโตอย่างเบ็ดเสร็จ และトラบใดที่ยังไม่มีสนธิสัญญาซื้อขายอาวุธ (Arms Trade Treaty - ATT) ที่เข้มแข็งที่สามารถป้องกันประเทศเหล่านี้ไม่ให้ขายอาวุธให้กับรัฐบาลที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน บทบาทในฐานะผู้พิทักษ์สันติภาพและความมั่นคงมีแนวโน้มสูงที่จะล้มเหลว

ความล้มเหลวของภาวะผู้นำระดับโลก

ความล้มเหลวของภาวะผู้นำที่ทำให้เกิดการประท้วงของมวลมหาชนในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ ไม่ได้จำกัดเฉพาะในสมัชชาความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ หรือในภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่ง

สารจากเลขานุการ

การประท้วงต่อต้านรัฐบาลได้ขยายวงกว้างจากแอฟริกาเหนือไปยังส่วนอื่นๆ ของทวีป ที่ยูกันดาแม้ว่ารัฐบาลสั่งห้ามมิให้มีการประท้วงใดๆ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2554 ประชาชนก็ยังออกมาเดินขบวนในเมืองต่างๆ ทั่วประเทศเพื่อประท้วงราคาเชื้อเพลิงและสินค้าจำเป็นที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งตำรวจได้ตอบโต้ด้วยการใช้กำลังรุนแรง ในทำนองเดียวกันที่ซิมบับเว ละซวาซีแลนด์ ทางกรพยายามปราบปรามการประท้วงด้วยการใช้กำลังรุนแรงเกินกว่าเหตุ รัฐบาลเหล่านี้พร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อให้ตัวเองอยู่ในอำนาจต่อไป และมีการใช้กระสุนจริงยิงผู้ประท้วงอย่างเช่นในประเทศบูร์กินาฟาโซ มาลาวีและเซเนกัล

ในละตินอเมริกาก็เช่นกัน ประชาชนได้ส่งเสียงเรียกร้อง ที่โบลิเวีย ความตึงเครียดทางสังคมได้เพิ่มขึ้นท่ามกลางการประท้วงเรื่องปัญหาเศรษฐกิจและการเรียกร้องสิทธิชนพื้นเมืองอย่างต่อเนื่อง ประชาชนหลายร้อยคนได้เข้าร่วมในการเดินขบวนเป็นระยะทางกว่า 360 ไมล์จากภาคเบนี (Beni Department) ตรินิแดด ไปจนถึงกรุงลาปาซในกลางปี 2554 เป็นเหตุให้ประธานาธิบดีโมราเลส (Morales) ต้องยกเลิกแผนการสร้างถนนผ่านเขตชนพื้นเมือง Isiboro-Sécure และผ่านอุทยานแห่งชาติ แผนการดังกล่าวขัดกับหลักประกันตามรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการรับฟังความเห็นประชาชนก่อน และขัดกับกฎหมายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีผู้ได้รับบาดเจ็บหลายคนระหว่างการประท้วงเมื่อเจ้าหน้าที่ใช้แก๊สน้ำตาและกระบอกเข้าไล่หรือการตั้งแคมป์ที่พักระหว่างการเดินทาง ที่เม็กซิโกประชาชนออกมาประท้วงในท้องถนนหลายครั้งเพื่อเรียกร้องให้ยุติความรุนแรง การลอยนวลพันผิด และการเพิ่มกำลังทหารในการทำสงครามปราบปรามยาเสพติดซึ่งเป็นเหตุให้มีพลเรือนบาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก

ที่รัสเซียการประท้วงมีสาเหตุมาจากความไม่พอใจต่อการทุจริต การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้องและกระบวนการประชาธิปไตยแบบปลอมๆ ที่ปฏิเสธไม่ให้ประชาชนมีโอกาสใช้สิทธิในการเลือกตั้งและกดดันให้มี

การเปลี่ยนแปลง มีความพยายามทำลายเสียงของฝ่ายค้านทางการเมืองอย่างเป็นระบบ ปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงสื่อกระแสหลัก ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นายวลาดิเมียร์ วลาดิเมียร์ ปรูติน (Vladimir Vladimirovich Putin) ต้องเผชิญกับคู่แข่งอย่างแท้จริงในระหว่างการเลือกตั้งประธานาธิบดี สิ่งที่สร้างความขุ่นเคืองมากขึ้นคือการที่นายปรูตินเรียกผู้ประท้วงว่าเป็น “Banderlog” ซึ่งเป็นนวนิยายในนวนิยาย Jungle Book ของ Rudyard Kipling และยังเปรียบเทียบสัญลักษณ์ริบบิ้นสีขาของผู้ประท้วงว่าเหมือนธงของอนามัย อย่างไรก็ตามการประท้วงครั้งนี้เป็นสัญญาณถึงยุคใหม่ของรัสเซียและแสดงถึงแรงต่อต้านรอบใหม่ที่มีต่อนายปรูตินและพรรคพวก พวกเขาต้องหาทางรับมือกับข้อเรียกร้องเหล่านี้ ในขณะที่การผลักดันการปฏิรูปการเมืองและการเคารพสิทธิมนุษยชนได้กลายเป็นวาระที่ประชาชนสนใจอย่างจริงจัง

ในขณะที่ทางการจีนแสดงความกังวลต่อการลุกฮือของประชาชนแบบในตุนิเซียด้วยการหาทางป้องกันไม่ให้เกิดการประท้วงอย่างรวดเร็วในเดือนกุมภาพันธ์ของกำลังของจีนได้กระจายออกไปยังย่านชุมชนต่างๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดประชาชนที่รวมตัวเป็นกลุ่มย่อยสามารถชุมนุมเป็นกลุ่มใหญ่ที่กรุงเซี่ยงไฮ้ได้ แม้ว่าทางการจีนจะควบคุมการสื่อสารทางดิจิทัลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างเข้มงวด สื่อของรัฐบาลก็ยังรายงานเหตุการณ์ประท้วงที่เกิดขึ้นหลายพันแห่งทั่วประเทศ ผู้ประท้วงในจีนมักเดินขบวนเนื่องจากปัญหาการบังคับใช้หรือในเขตเมืองและชนบท ในเขตปกครองทิเบตซึ่งมีการควบคุมเข้มงวดกว่า พระภิกษุ 12 รูปได้ประท้วงด้วยการจุดไฟเผาตนเอง ส่วนทหารก็ได้ยิงสังหารผู้ประท้วงหลายคนในช่วงเดือนมกราคม 2555

ทางการพม่าก็แสดงข้อกังวลเกี่ยวกับการลุกฮือของประชาชนทั่วประเทศเช่นกัน เป็นเหตุให้รัฐบาลต้องสร้างภาพลักษณ์ใหม่ในแนวทางการปฏิรูป รัฐบาลอนุญาตให้พรรคสันนิบาติแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตยของดอร์อองซานซูจีสามารถสมัครแข่งขันในการเลือกตั้งซ่อมได้ คนที่เคยหลบหนีไปต่างประเทศก็เริ่มเดินทางกลับจนถึงกลางเดือนมกราคม 2555 มีการปล่อยตัวนักโทษการเมือง 600 คน หลายคนสามารถกลับไปทำกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านรัฐบาลต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้ถูกคุมขังอีกหลายร้อยคน แม้ว่าจะไม่สามารถประมาณจำนวนที่ชัดเจนได้ เจตจำนงที่รัฐบาลแถลงไว้ในการเปิดให้มีฝ่ายค้านทางการเมืองอย่างสงบนับเป็นเรื่องน่ายินดี แต่ยังคงต้องรอการพิสูจน์ต่อไป

© REUTERS/Soe Zeya Tun

ประชาธิปไตยและการสูญเสียอำนาจ

เมื่อเกิดการลุกฮือประท้วงในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือและประเทศต่างๆ ที่มักมีการกดขี่เสรีภาพในการแสดงออกและการชุมนุม ประเทศประชาธิปไตยส่วนใหญ่จะแสดงความเชื่อมั่นว่าการลุกฮือของพลเมืองจะเกิดแค่ “ประเทศเหล่านั้น”

แต่อันที่จริง การประท้วงเกิดขึ้นทั่วโลก และชี้ให้เห็นข้อจำกัดของรัฐบาลประชาธิปไตยในการส่งเสริมและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน

เส้นที่นักการเมืองมักขีดแบ่งระหว่างรัฐบาลที่ดีกับรัฐบาลที่เลวมักถูกทำให้ดูง่ายเกินไป การลุกฮือในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือเผยให้เห็นนโยบายต่างประเทศที่มุ่งตอบสนองประโยชน์ของตนเองและความหน้าไหว้หลังหลอกของประเทศที่อ้างว่าเคารพสิทธิมนุษยชนและนโยบายในประเทศเหล่านี้เองนำไปสู่วิกฤตเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมมากขึ้น เผยให้เห็นความล้มเหลวของประเทศเหล่านี้ในการส่งเสริมสิทธิมนุษยชนที่บ้านตนเอง ความรู้สึกเกลียดชังคนชาติอื่นได้แพร่สะพัดไปทั่วยุโรปและสหรัฐฯ ทำให้คน

บท: ซูซูเวย์ (Su Su Nway) นักกิจกรรมด้านสิทธิแรงงาน เดินทางมาถึงสนามบินกรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2554 เดิมเธอถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุก 12 ปี 6 เดือน แต่ได้รับการอภัยโทษจากรัฐบาลพร้อมกับนักโทษการเมืองอีกกว่า 240 คน เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2554

ต่างตัวกลายเป็นแพะรับบาป ชาวโรมาซึ่งถูกคุกคามและถูกผลักดันให้อยู่ที่ชายขอบในยุโรปมาเป็นเวลานาน และเหยื่อของการขยายตัวของชุมชนเมืองก็ต้องเผชิญกับการบังคับไล่อพยพและความรุนแรงต่อไป

รัฐบาลสหรัฐฯ เลือกว่าใช้วิธีแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจด้วยการอัดฉีดเงินสนับสนุนสถาบันการเงินที่ถือว่า “ใหญ่เกินกว่าจะปล่อยให้ล้มได้” แต่พวกเขาให้ความช่วยเหลือโดยไม่ได้กำหนดเงื่อนไขว่าจะนำเม็ดเงินที่อัดฉีดเข้าไปนั้นไปใช้อย่างไร ทำให้คนที่ว่างงาน คนที่ไม่มีประกันสุขภาพ และคนที่กำลังถูกยึดบ้านและกลายเป็นคนไร้บ้านรู้สึกถูกหักหลัง โจเซฟ สติกลิตซ์ (Joseph Stiglitz) นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบลได้เขียนไว้ว่า “ธนาคารได้รับงบประมาณช่วยเหลือจากรัฐบาล แต่เอาเงินบางส่วนไปจ่ายโบนัส เหลือเงินเพียงเล็กน้อยเพื่อปล่อยกู้ สุดท้าย ผู้จัดการธนาคารก็ทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของตนเองและทำในสิ่งที่เคยทำมา”

วิกฤตเศรษฐกิจได้เผยให้เห็นถึงการละเมิดพันธสัญญาทางสังคมระหว่างรัฐบาลกับผู้ถูกปกครอง รัฐบาลเพิกเฉยต่อข้อกังวลของประชาชนและที่เลวร้ายกว่านั้นก็คือสนใจเพียงคุ้มครองผู้มีอำนาจ สถิติที่สะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมด้านรายได้และทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นความล้มเหลวของรัฐบาลที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีเพื่อส่งเสริมให้มีการบรรลุสิทธิด้านเศรษฐกิจและสังคมแบบก้าวหน้า

ในขณะที่วิกฤตเศรษฐกิจของประเทศในยุโรปหลายแห่งรุนแรงขึ้น ประชาชนออกมาเดินขบวนต่อต้านนโยบายรัดเข็มขัดที่กรีซ ภาพถ่ายวิดีโอ ภาพนิ่ง รายงานสื่อมวลชนและปากคำของประจักษ์พยานชี้ให้เห็นถึงการใช้กำลังเกินกว่าเหตุของตำรวจเพื่อปราบปรามการชุมนุมที่กรุงเอเธนส์ในเดือนมิถุนายน รวมทั้งการใช้สารเคมีเพื่อสลายการชุมนุมที่ส่วนใหญ่เป็นไปอย่างสงบ ที่สเปน ตำรวจใช้กำลังเกินกว่าเหตุในการปราบปรามการเดินขบวนเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงของนโยบายด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

การประท้วงอย่างต่อเนื่องในยุโรปและอเมริกาเหนือ แสดงให้เห็นว่าประชาชนสูญเสียศรัทธาในรัฐบาลที่เพิกเฉยต่อความรับผิดชอบ ความยุติธรรม และการส่งเสริมความเท่าเทียมซ้ำแล้วซ้ำอีก

ท้าทายต่อการตอบโต้

ในขณะที่ผู้ประท้วงในยุโรปและอเมริกาเหนือเผชิญกับการละเมิดสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและในบางกรณียังมีการใช้กำลังอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายของตำรวจ ไม่ว่าจะเป็นการฉีดด้วยน้ำและแก๊สน้ำตา ในส่วนอื่นๆ ของโลก ความสูญเสียยังคงมีมากกว่านี้ ที่ตูนีเซียและอียิปต์ ที่เยเมนและซีเรีย ผู้ประท้วงต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่จะต้องเสียชีวิต ถูกบังคับให้สูญหายและถูกทรมานในระหว่างการเรียกร้องสันติภาพ ที่กรุงฮอมนส์ ผู้ประท้วงเผชิญหน้ากับรถถัง พลแม่นปืน การยิงถล่มด้วยจรวด การจับกุมและการทรมาน

เทคโนโลยีสมัยใหม่ทำให้ตำรวจต้องปฏิบัติการด้วยความระมัดระวัง เพราะพวกเขาทราบดีว่าประชาชนอาจใช้โทรศัพท์มือถือบันทึกเหตุการณ์ตำรวจปฏิบัติหน้าที่อย่างโหดร้าย และส่งภาพวิดีโอเหล่านั้นขึ้นไปยังเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ทันที ดังเช่นที่เคยเป็นมา ตำรวจได้พยายามควบคุมการรายงานข่าวของสื่อมวลชน คุณคามูผู้ประท้วงใช้แก๊สน้ำตา สเปรย์พริกไทยและใช้ไม้กระบองไล่ตี นับเป็นนวัตกรรมใหม่ในสหรัฐฯ ที่ทางการได้ปิดผนึกกฎหมายตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 ซึ่งห้ามการใส่หน้ากากระหว่างอยู่ในกรุงนิวยอร์ก ทั้งนี้เพื่อปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างสงบเป็นส่วนใหญ่

ไม่ว่าจะเป็นที่จัตุรัสตารี สวนสาธารณะซุคอตตี หรือจัตุรัส Manezhnaya สิ่งที่เหมาะสมของการประท้วงเหล่านี้คือการที่รัฐบาลเร่งรีบหาทางป้องกันการประท้วงอย่างสงบ และจำกัดสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมตัว

อำนาจของบรรษัทที่เพิ่มขึ้น

ตัวอย่างที่สะท้อนการขาดภาวะผู้นำของรัฐบาลที่สำคัญอย่างหนึ่ง น่าจะได้แก่ความล้มเหลวในการควบคุมธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะบรรษัทข้ามชาติที่มักถ่วงเอาประโยชน์จากความเสี่ยงของชุมชนท้องถิ่น ตั้งแต่กรณีบริษัทเชลล์ในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำไนเจอร์ ประเทศไนจีเรีย ไปจนถึงบริษัท Vedanta Resources ในรัฐโอริสสา อินเดีย ซึ่งรัฐบาลไม่สามารถดูแลควบคุมให้บรรษัทเหล่านี้เคารพสิทธิมนุษยชนในขั้นต่ำได้เลย ในหลายประเทศ ประชาชนหลายร้อยคนต้องเผชิญกับการบังคับไล่อพยพเนื่องจากบริษัททำเหมืองแร่เข้ามาใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

บรรษัทดิจิทัลและการสื่อสารต้องเผชิญการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากรัฐบาลเรียกร้องให้พวกเขาปฏิบัติตามระเบียบด้านลิขสิทธิ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก การได้รับข้อมูลข่าวสารและความเป็นส่วนตัว มีหลักฐานซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าธุรกิจต่างๆ เช่น Facebook, Google, Microsoft, Twitter, Vodaphone และ Yahoo กลับให้ความร่วมมือกับทางการในการละเมิดสิทธิเหล่านี้

การคุกคามสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเห็นได้ชัดเจนในบริบทของการปฏิวัติด้านสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่เรื่องใหม่ แอมเนสตี้ อินเทอร์เน็ต เนชั่นแนลเนตทำการเก็บข้อมูลมาอย่างยาวนานถึงความล้มเหลวของรัฐบาล อย่างเช่นที่ จีน คิวบา และอิหร่าน ประเด็นการเคารพเสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิที่เกี่ยวข้องทางอินเทอร์เน็ต กฎหมายที่มีการเสนอเร็วๆ นี้เข้าสู่รัฐสภาของสหรัฐฯ และของสหภาพยุโรปมีแนวโน้มจะคุกคามเสรีภาพทางอินเทอร์เน็ต

ความล้มเหลวของรัฐบาลในการดูแลให้มีความรับผิดชอบของบรรษัทและสถาบันเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลทำงานสนับสนุนบรรษัทที่มีอำนาจเหล่านี้แทนที่จะหาทางเพิ่มอำนาจให้กับคนที่ถูกทำให้สูญเสียอำนาจ

มองหาภาวะผู้นำ

สิ่งที่เกิดขึ้นในปีแห่งการลุกฮือ การเปลี่ยนถ่ายอำนาจและความขัดแย้งนี้ แสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของภาวะผู้นำเดี่ยวในระดับประเทศและระหว่างประเทศ การเปิดโปงเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเผด็จการซึ่งปฏิเสธความเป็นสากลของสิทธิมนุษยชน และแย้งว่าสิทธิมนุษยชนเป็นค่านิยมแบบตะวันตกที่ถูกบังคับให้ต้องทำตาม รวมทั้งการเปิดโปงรัฐบาลที่มักอ้างว่าประชาชนในบางประเทศ “ยังไม่พร้อมสำหรับประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน”

แล้วรัฐบาลจะฟื้นฟูบทบาทการเป็นผู้นำอย่างชอบธรรมได้อย่างไร?

ประการแรก พวกเขาต้องยุติความหน้าไหว้หลังหลอก ไม่มีรัฐแห่งใดสามารถที่จะอ้างอย่างชอบธรรมได้ว่าประชาชนของตนไม่พร้อมสำหรับ

สิทธิมนุษยชนและระบอบปกครองที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม และรัฐที่มักอ้างเสมอว่าต้องการปกป้องสิทธิมนุษยชนนั้นจะต้องยุติการสนับสนุนผู้นำเผด็จการเพียงเพราะผู้นำเหล่านี้เป็นพันธมิตรกับตน ต้องมีการเชิดชูเสียงเรียกร้องเสรีภาพ ความยุติธรรม และศักดิ์ศรีที่ตั้งก้องไปทั่วโลก ก้าวแรกในแนวทางนี้สำหรับทุกประเทศคือการเคารพเสรีภาพในการแสดงออกและสิทธิที่จะชุมนุมประท้วงอย่างสงบ

ประการที่สอง รัฐจะต้องรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ระหว่างประเทศอย่างจริงจัง โดยเฉพาะรัฐซึ่งมีหน้าที่ดูแลสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ตัวอย่างหนึ่งได้แก่ การแสดงเจตจำนงที่จะรับรองสนธิสัญญาซื้อขายอาวุธที่เข้มแข็ง

ในเดือนกรกฎาคม 2555 รัฐภาคีองค์การสหประชาชาติจะมีการประชุมเพื่อหาข้อตกลงเกี่ยวกับเนื้อหาว่างสุดท้ายของสนธิสัญญาฉบับนี้ สนธิสัญญาที่เข้มแข็งจะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการเคลื่อนย้ายอาวุธทั่วไปทุกประเภทข้ามประเทศ รวมทั้งอาวุธขนาดเล็ก อาวุธเบา กระสุนปืน และอุปกรณ์ที่สำคัญที่มีความเสี่ยงอย่างมากว่าจะมีการนำอาวุธยุทธภัณฑ์เหล่านี้ไปใช้เพื่อละเมิดกฎหมายสิทธิมนุษยชนและกฎหมายมนุษยธรรม เป้าหมายนี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสนธิสัญญาที่กำหนดให้รัฐบาลต้องประเมินอย่างจริงจังถึงความเสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนก่อนจะอนุญาตให้ส่งออกอาวุธได้ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นว่ารัฐบาลมองว่าสิทธิมนุษยชน สันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ มีความสำคัญกว่าผลประโยชน์ทางการเมืองและผลกำไรจากการค้าอาวุธ สนธิสัญญาซื้อขายอาวุธที่เข้มแข็งกำลังจะเป็นความจริงขึ้นมาได้ต่อเมื่อนักกิจกรรม ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน และผู้ที่อยู่ในระดับรากหญ้า ระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติที่ตระหนักถึงความสูญเสียมากมายจากการค้าอาวุธอย่างไร้ความรับผิดชอบ ได้ออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ปัญหาสิทธิมนุษยชนเช่นนี้

นอกจากนั้น ต้องมีการกำกับดูแลที่เข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะต่อสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจที่เป็นเหตุให้หลายประเทศทั่วโลกยากจนยิ่งขึ้น การกำกับดูแลที่อ่อนแอและการลดการควบคุมต่างๆ เปิดโอกาสให้ธนาคารและบริษัทปล่อยสินเชื่อ สามารถนำเงินออมและบ้านของประชาชนที่นำไปจำนองไปใช้อย่างสุรุ่ยสุร่ายได้

ผู้นำต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะสร้างและรักษาระบบที่คุ้มครอง
คนที่ไร้อำนาจและหาทางควบคุมผู้ที่มีอำนาจ เป็นระบบที่มีพื้นฐาน
มาจากหลักนิติธรรม ทั้งนี้เพื่อยุติการลอบย่นพลพันผิดและให้มีการปฏิบัติ
ตามมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยกระบวนการอันควรตาม
กฎหมาย การไต่สวนคดีอย่างเป็นธรรม และความเป็นอิสระของ
ตุลาการ เป็นระบบที่ผู้นำต้องตระหนักว่ามีหน้าที่ตอบสนองประโยชน์
สูงสุดของประชาชน การสร้างบรรยากาศเช่นนี้จะช่วยให้ทุกคนสามารถ
เข้าถึงและมีส่วนร่วมอย่างจริงจังกับชีวิตทางการเมือง มีการสนับสนุน
อย่างเข้มแข็งในระดับหน่วยงานต่อการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
ซึ่งเป็นวิธีการที่ชัดเจนเพื่อให้ภาพฝันสามารถเกิดขึ้นได้จริง

ขบวนการของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพัฒนาขึ้นมาจาก
พื้นฐานของความตระหนักที่ว่า เสรีภาพในการแสดงออกและความ
สามารถในการทำทายต่อรัฐบาลและเรียกร้องรัฐให้เคารพ คุ้มครอง
และปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน เป็นองค์ประกอบสำคัญเพื่อสร้างโลกที่
ทุกคนสามารถมีชีวิตอย่างเสรีและเท่าเทียม อย่างมีศักดิ์ศรีและมีสิทธิ

ผู้ประท้วงแสดงเจตจำนงอย่างหนักแน่นเพื่อเรียกร้องรัฐบาลให้แสดง
ภาวะผู้นำ ด้วยการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรม ความเท่าเทียม
และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โลกได้แสดงให้เห็นแล้วว่าผู้นำที่ไม่สามารถ
ปฏิบัติตามความคาดหวังเหล่านี้ได้ ย่อมเป็นผู้นำที่ไม่อาจยอมรับได้

AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2012

รายงานประจำปี 2555 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ส่วนที่ 1: ภาพรวมภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

12

ภาพรวมภูมิภาค
เอเชีย-แปซิฟิก

ถึงเวลาแล้ว ประชาชนชาวจีน! ถึงเวลาแล้ว
ประเทศจีนเป็นของทุกคน
เป็นไปตามเจตนารมณ์ของแต่ละคน
ถึงเวลาแล้วที่เรา
จะเลือกประเทศจีนอย่างที่เราควรเป็น

จู๋ยูฟู่ (Zhu Yufu) ฝ่ายต่อต้านรัฐบาลจีน

ในขณะที่พายุแห่งการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองพัดจาก
ตะวันออกกลางไปยังแอฟริกาเหนือ นั้น รัฐบาลหลายแห่งในภูมิภาค
เอเชีย-แปซิฟิกได้ตอบโต้ปฏิกิริยาดังกล่าวโดยการเพิ่มความพยายาม
ที่จะปราบปรามเสียงเรียกร้องเพื่อสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของมนุษย์
ในเวลาเดียวกันความสำเร็จของการลุกฮือในตูนิเซียและอียิปต์ได้สร้าง
แรงบันดาลใจให้กับผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน นักกิจกรรมและผู้สื่อข่าวใน
เอเชียในการส่งเสียงของพวกเขาให้ดังขึ้น มีการผสมผสานเทคโนโลยี
ใหม่ๆเข้ามาช่วย พร้อมกับ การรณรงค์ตามแบบดั้งเดิมเพื่อทำทนาย
การละเมิดต่อสิทธิของตนเอง

จู๋ยูฟู่ เจ้าของบริษัทวิซ่าตัน ถูกทางการจีนควบคุมตัวเมื่อเดือนมีนาคม
พนักงานอัยการได้อ้างบทกวีของเขาว่าเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญเพื่อ
สนับสนุนข้อกล่าวหา “ยุยงให้ล้มล้างอำนาจรัฐ” จู๋ยูฟู่ใช้เวลาเกือบ 9 ปี
จากโทษ 13 ปีในเรือนจำ เขาเรียกร้องให้มีเสรีภาพทางการเมืองมากขึ้น
โดยเขาเป็นหนึ่งในนักวิจารณ์ นักกิจกรรมและฝ่ายค้านรัฐบาลจำนวน
ไม่กี่สิบคนที่มีอยู่ ที่ถูกคุกคามและจับกุมจากทางการจีนภายหลัง
เหตุการณ์เดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งถือเป็นการปราบปรามทางการเมืองที่
เลวร้ายที่สุดครั้งหนึ่ง นับแต่การประท้วงที่จัตุรัสเทียนอันเหมินเมื่อปี

2532 นอกจากถูกลูกพี่แล้ว ยังมีผู้ที่ถูกควบคุมตัว ถูกส่งกักบริเวณในบ้านอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือตกเป็นเหยื่อของการบังคับบุคคลให้สูญหายซึ่งประกอบไปด้วยหลิวเซี่ย (Liu Xia) ภรรยาของหลิวเสี่ยวโป (Liu Xiaobo) ผู้ซึ่งได้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ ทนายความเกาสีเจิง (Gao Zhisheng) และอ้ายเหวยเหวย (Ai Weiwei) ศิลปินชื่อก้องโลก ในหลายกรณี ทางกรีนควอมควบคุมตัวบุคคลเพื่อรีด “คำสารภาพ” และบังคับให้สัญญาที่จะไม่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ หรือไม่ให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวหรือพูดคุยกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติที่เลวร้ายในระหว่างถูกควบคุมตัว

การปราบปรามที่รุนแรงเป็นดัชนีสะท้อนถึงความกังวลของรัฐบาลจีนที่มีต่อการเผยแพร่ข้อความทางอินเทอร์เน็ตโดย “Jasmine” ซึ่งไม่ปรากฏว่าเป็นชื่อของใคร ข้อความดังกล่าวได้รับการเผยแพร่ในเดือน

ล่าง : ผู้สื่อข่าวสัมภาษณ์อ้ายเหวยเหวย (Ai Weiwei) ศิลปินและนักกิจกรรม ที่นอกบ้านพักของเขา หลังได้รับการปล่อยตัวออกมา ที่กรุงปักกิ่ง ประเทศจีน วันที่ 22 มิถุนายน 2554

© AP Photo/Ng Han Guan

กุมภาพันธ์ เรียกร้องให้พลเมืองชาวจีนที่เบื่อหน่ายการทุจริต ธรรมภิบาลที่อ่อนแอ และการปราบปรามทางการเมืองรวมตัวกันอย่างสงบ และให้เดินขบวนรอบพื้นที่ที่กำหนดในเมืองที่นัดหมายกันไว้แม้จะเป็นเสียงเรียกร้องที่ไม่มีพิษมีภัย แต่รัฐบาลจีนได้ตอบโต้ด้วยการสั่งห้ามไม่ให้เสิร์ชหาคำว่า “jasmine” และ “Egypt” ในอินเทอร์เน็ตในหลายช่วงเวลา อย่างไรก็ตามข้อความดังกล่าวส่งผลให้มีการชุมนุมประท้วงหลายหมื่นครั้งทั่วประเทศเพราะผู้ประท้วงชาวจีนต้องการปกป้องสิทธิมนุษยชนของตน รวมทั้งสิทธิทางพลเรือน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

พลวัตการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิของชาวจีนดูจะตรงข้ามกับสถานการณ์ซึ่งเกิดในประเทศเพื่อนบ้านอย่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีเหนือ ซึ่งดูเหมือนไม่มีการพัฒนาจากสถานการณ์สิทธิมนุษยชนที่เลวร้ายเลย ภายหลังจากคิมจองอึน (Kim Jong-un) ซึ่งมีอายุช่วงปลาย 20 ปีได้เข้าดำรงตำแหน่งสืบทอดจากพ่อของตนเอง และเป็นผู้กุมอำนาจเบ็ดเสร็จในประเทศเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม ข่าวเก่าที่มีในช่วงที่ผ่านมา ดูจะเป็นเรื่องของทางการที่ควบคุมตัวเจ้าหน้าที่ที่ต้องสงสัยว่าพยายามทำหาย หรือตั้งคำถามต่อการสืบทอดอำนาจที่ราบเรียบ และมีข้อกังวลว่าผู้ที่ถูกควบคุมตัวได้ถูกส่งตัวไปรวมกับผู้ถูกควบคุมตัวโดยพลการคนอื่น ๆ อีกหลายแสนคน และคงต้องถูกบังคับใช้แรงงาน อาจถูกประหารชีวิตต่อสาธารณชน และอาจถูกทรมานและปฏิบัติอย่างโหดร้ายในประเทศซึ่งมีค่ายกักกันนักโทษทางการเมืองหลายแห่ง

การปราบปรามเสียงที่เห็นต่าง

ในแง่ของการปราบปรามเสียงเรียกร้องของประชาชน มีรัฐบาลเพียงไม่กี่แห่งในภูมิภาคนี้ที่โหดร้ายเทียบเท่ารัฐบาลเกาหลีเหนือ แต่โดยทั่วไปแล้วในภูมิภาคนี้ก็ยังคงมีการละเมิดสิทธิในการแสดงออกและการรับฟังความเห็นอย่างเสรีต่อไป รัฐบาลหลายแห่งจึงใจปราบปรามความเห็นต่าง ที่เกาหลีเหนือผู้คิดเบี่ยงเบนจากอุดมการณ์ของรัฐมักต้องใช้ชีวิตที่เหลื่ออยู่ในค่ายกักกันนักโทษทางการเมืองที่มีคมนและห่างไกล ทั้งเวียดนามและพม่าได้ใช้กฎหมายเอาผิดต่อการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และมีหน่วยข่าวกรองซึ่งทำหน้าที่ข่มขู่และคุกคามเสียงวิพากษ์วิจารณ์โดยเฉพาะ

ประเทศอื่นๆ ก็มีการคุกคามเสียงวิพากษ์วิจารณ์เช่นกัน แม้จะใช้วิธีการที่รุนแรงอย่างชัดเจนน้อยกว่า สิ่งคืบไรรยังไม่ยอมรับการปฏิบัติตามมาตรฐานระหว่างประเทศในการคุ้มครองการพูดอย่างเสรี โดยเมื่อวันที่ 1 มิถุนายนที่ผ่านมา ทางกรได้สั่งคุมขังนายอลัน ซาเดรก (Alan Shadrake) นักเขียนชาวอังกฤษวัย 76 ปี ในช่วงเวลานั้นๆ ทั้งยังกล่าวหาว่าเขาละเมิดอำนาจศาล หลังจากเขาวิพากษ์วิจารณ์คณะลูกขุนที่สั่งลงโทษประหารชีวิต

ที่อินเดียซึ่งเคยมีประวัติที่น่าภาคภูมิใจของการพูดอย่างเสรีและสื่อมวลชนที่เป็นอิสระ แต่ที่ผ่านมารัฐบาลกลับบังคับใช้ระเบียบการควบคุมรูปแบบใหม่ต่อสื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้งบริการแลกเปลี่ยนข้อความทางอินเทอร์เน็ต สื่ออินเทอร์เน็ตที่มาเลเซียก็ยังคงตกอยู่ภายใต้แรงกดดันเช่นกัน แม้จะน้อยกว่าบ้างเมื่อเทียบกับการเซ็นเซอร์ที่เข้มงวดมากต่อสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อวิทยุโทรทัศน์

ในประเทศไทย รัฐบาลใหม่จากการเลือกตั้งของ น.ส. ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร (น้องสาวอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร) ไม่ได้พยายามยุติการบังคับใช้ข้อจำกัดของกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพที่มีข้อถกเถียงกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นข้อกำหนดห้ามไม่ให้มีการวิพากษ์วิจารณ์พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้ที่ตกเป็นเป้าหมายล้วนเคยโพสต์ข้อความทางอินเทอร์เน็ตที่พนักงานอัยการเห็นว่าไม่ถูกต้อง หรือในคดีของนายอำพล ตั้งนพกุล ชายสูงอายุวัย 61 ปีที่ถูกกล่าวหาว่าส่งข้อความสั้นที่ถือว่าเป็นการหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และเป็นเหตุให้ศาลลงโทษจำคุกเป็นเวลา 20 ปี

ทางการในสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) ได้ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักรมากขึ้น เพื่อคุกคามผู้ที่ถูกมองว่าคัดค้านนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับเกาหลีเหนือ ในหลายกรณี มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เหมาะสม อย่างเช่น กรณีของปาร์ค จองกิน (Park Jeonggeun) ที่ถูกควบคุมตัวและถูกฟ้องร้องทางอาญาในข้อหาโพสต์ข้อความเสียดสีการโฆษณาชวนเชื่อของเกาหลีเหนือ

เสียงวิพากษ์วิจารณ์อื่นๆ เพื่อเรียกร้องสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีของมนุษย์ในภูมิภาคก็เป็นเหตุนำไปสู่การตอบโต้ที่รุนแรง ในหลายกรณี

พวกเขาได้รับผลกระทบอย่างมากจากการลงเสียงเรียกร้อง ผู้สื่อข่าวที่ปากีสถานพยายามหาทางจัดการสภาพการรายงานข่าวที่เต็มไปด้วยความรุนแรงและไร้กฎหมายของประเทศ แม้ต้องเผชิญกับการปราบปรามอย่างหนักจากรัฐบาล รวมทั้งพรรคการเมืองและกลุ่มก่อความไม่สงบ อย่างเช่น กลุ่มภูลีบันในปากีสถาน ในช่วงปีที่ผ่านมา มีผู้สื่อข่าวอย่างน้อยเก้าคนที่ถูกสังหาร รวมทั้งซาลีม ซาห์ซัด (Saleem Shahzad) ผู้สื่อข่าวทางอินเทอร์เน็ตซึ่งได้วิจารณ์กองทัพที่ทรงอำนาจและหน่วยข่าวกรองของรัฐอย่างเปิดเผย ผู้สื่อข่าวคนอื่นๆ แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเทอร์เน็ตชี้แจงว่า พวกเขาถูกคุกคามอย่างร้ายแรงจากหน่วยข่าวกรองของรัฐที่มีอำนาจและทำตัวลึกลับถูกคุกคามจากกองกำลังรักษาความมั่นคง พรรคการเมือง หรือกลุ่มหัวรุนแรง

ในปากีสถาน ไม่เพียงมีผู้สื่อข่าวถูกโจมตีทำร้ายเท่านั้น แต่ยังมีกรรมการเมืองระดับสูงอีกสองคน คือ ซัลมาน ทาซีร์ (Salman Taseer) ผู้ว่าการรัฐบันจาบที่กล้าพูดและซาร์บัท ภัตติ (Shahbaz Bhatti) รัฐมนตรีกระทรวงชนกลุ่มน้อย (และถือเป็นรัฐมนตรีคนเดียวที่เป็นคริสตศาสนิกชน) หลังจากที่พวกเขาออกมาทำทนายการใช้กฎหมายปราบปรามพวกนอกรีตที่ก่อปัญหาอย่างมาก

ชนกลุ่มน้อย

เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ปากีสถานยังคงเป็นประเทศที่มีการเลือกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและรุนแรงต่อชนกลุ่มน้อยด้านความเชื่อทางศาสนาและชาติพันธุ์ มักมีการผลักดันให้ชนกลุ่มน้อยไปอยู่ชายขอบ และในหลายกรณีพวกเขาตกเป็นเหยื่อของการคุกคามโดยตรงจากรัฐบาล ในหลายกรณีรัฐบาลไม่มีการรับผิดชอบและคุ้มครองสิทธิของสมาชิกชนกลุ่มน้อย ซึ่งทำให้ปัญหาการเลือกปฏิบัติบานปลาย ปัญหาความยากจนเลวร้ายลง ส่งผลให้เกิดการชะลอตัวของการพัฒนาในทุกด้าน และในหลายประเทศยังเป็นต้นเหตุให้เกิดความรุนแรง

ที่รัฐบาตูลูจิสถาน ปากีสถานซึ่งมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ กองกำลังรักษาความมั่นคงและกลุ่มก่อความไม่สงบบางกลุ่มมีส่วนเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิไม่ว่าจะเป็นการบังคับบุคคลให้สูญหาย การทรมาน และการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย รัฐบาลไม่ปฏิบัติตามคำสัญญาที่จะแก้ไขความทุกข์ยากอย่างยืดยาวของชุมชนใน

รัฐบาลอิสตันบูล อันเป็นผลมาจากการกระจายรายได้ของโครงการชุดแร่ธาตุและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ในรัฐดังกล่าวยังเกิดเหตุการณ์โจมตีอย่างโหดร้ายต่อชุมชนมุสลิมนิกายชีอะห์ โดยเฉพาะกลุ่มชีอะห์ฮาซารัส (Shi'a Hazaras) ซึ่งมีเชื้อสายมาจากอัฟกานิสถานและอาศัยอยู่ในเมืองหลวงของรัฐบาลอิสตันบูล กลุ่มศาสนาหัวรุนแรงเรียกร้องอย่างเปิดเผยให้ใช้ความรุนแรงต่อมุสลิมนิกายชีอะห์ และได้รับอนุญาตให้กระทำการที่รุนแรงดังกล่าว อย่างเช่น กรณีการประหารผู้แสวงบุญที่เป็นมุสลิมนิกายชีอะห์ 26 คนเมื่อวันที่ 20 กันยายน กลุ่มหัวรุนแรงในปากีสถานอ้างว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการทำร้ายมุสลิมนิกายชีอะห์รวมทั้งพวกที่อยู่ในอัฟกานิสถาน โดยมีการวางระเบิดสองครั้งเมื่อเดือนธันวาคมในระหว่างการทำพิธีในวันอาชูรอห์ (Ashura) ซึ่งเป็นวันสำคัญทางศาสนาอิสลาม เป็นเหตุให้ชาวมุสลิมนิกายชีอะห์ 70 คนเสียชีวิตที่กรุงคาบูลและเมือง Mazar-e Sharif

ชุมชนอามาเทียน ซึ่งเป็นกลุ่มศาสนาที่ส่วนใหญ่อยู่ในเอเชียและถือตัวเองเป็นผู้สืบทอดศาสนาอิสลาม ต้องเผชิญกับการเลือกปฏิบัติอย่างเป็นระบบในปากีสถานและอินโดนีเซีย ที่ปากีสถาน ทางการห้ามไม่ให้ชาวอามาเทียนเรียกตัวเองว่าเป็นมุสลิม ในขณะที่ชุมชนอามาเทียนต้องเผชิญกับการถูกคุกคามจากเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องโดยไม่ได้รับการคุ้มครองหรือสนับสนุนและยังตกเป็นเป้าโจมตีของกลุ่มศาสนาหัวรุนแรง ที่อินโดนีเซีย มีการวิจารณ์ตำรวจที่ไม่สามารถหยุดยั้งฝูงชน 1,500 คนที่รุมทำร้ายชุมชนอามาเทียนที่ตำบล Cikeusik เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตสามคนและบาดเจ็บจำนวนมาก รัฐบาลกลางยังยอมให้มีการใช้ระเบียบในท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเคลื่อนไหวของกลุ่มอามาเทียน ส่วนชาวอามาเทียนในประเทศมุสลิมอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก อย่างเช่น บังคลาเทศและมาเลเซีย ก็ต้องเผชิญการเลือกปฏิบัติเนื่องจากความเชื่อทางศาสนา มีการสั่งห้ามไม่ให้ส่งลูกเข้าเรียนหนังสือในโรงเรียน มีการควบคุมและจำกัดสิทธิการเคารพบูชาอย่างเข้มงวด

ชาวมุสลิมนิกายซุนนีย์ตกเป็นเหยื่อของการเลือกปฏิบัติที่จีน โดยเฉพาะชาวยูยก่อซึ่งส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและมีชาติพันธุ์ต่างจากคนจีนทั่วไป พวกเขาต้องเผชิญการปราบปรามและการเลือกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ในเขตปกครองตนเองซินเจียงยูยก่อ รัฐบาลจีนได้อ้างภัยคุกคามจาก

การก่อการร้ายและการก่อความไม่สงบที่คลุมเครือ เพื่อปราบปรามสิทธิทางพลเรือนและการเมือง และแทรกแซงการปฏิบัติตามหลักศาสนาของชาวยูยก่อ พร้อมกันนั้นได้มีการหลั่งไหลเข้ามาของชาวจีนเชื้อสายฮั่นและการเลือกปฏิบัติเป็นไปเพื่อตอบสนองชาวจีนฮั่น ส่งผลให้ชาวยูยก่อกลายเป็นพลเมืองชั้นสองในแง่ความสำเร็จด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม

ชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์อื่นๆ ในจีนก็ต้องเผชิญปัญหาที่เลวร้ายเช่นกัน มีพระภิกษุและภิกษุณีชาวทิเบตและอดีตพระภิกษุอย่างน้อย 12 รูปที่จุดไฟเผาตนเอง (เชื่อว่าหกรูปถึงแก่กรรมภาพ) เพื่อประท้วงการควบคุมการปฏิบัติตามหลักศาสนาและวัฒนธรรม การควบคุมเช่นนั้นยังทำให้เกิดความรู้สึกแปลกแยกสำหรับชาวทิเบตและยังทำให้เกิดความทุกข์ยากมากขึ้น ในเขตมอโกเลียชั้นในก็มีความตึงเครียดด้านชาติพันธุ์สูงมากเช่นกัน ได้เกิดการประท้วงอย่างกว้างขวางในภูมิภาคนี้หลังจากมีการกล่าวหาว่า คนงานบริษัทน้ำมันที่เป็นชาวจีนฮั่นได้สังหารคนเลี้ยงสัตว์ที่มีเชื้อสายมอโกเลีย

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธและการก่อความไม่สงบ

การเลือกปฏิบัติด้านชาติพันธุ์และความเชื่อทางศาสนาและปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมืองที่สืบเนื่อง เป็นสาเหตุของการขัดแย้งกันด้วยอาวุธหลายครั้งและการก่อความไม่สงบที่ยืดเยื้อ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนหลายแสนคนในภูมิภาคนี้

ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลพม่ากับกลุ่มชาติพันธุ์ติดอาวุธที่ดำเนินสืบมาหลายทศวรรษ ได้ปะทุขึ้นอีกครั้งอย่างรุนแรง กองทัพพม่าได้เข้าโจมตีผู้ก่อความไม่สงบ ชาวกะเหรี่ยง ไทใหญ่ และคะฉิ่น ส่งผลให้ประชาชนหลายหมื่นคนต้องอพยพหลบหนี เป็นเหตุให้มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติหรืออาชญากรรมสงครามอย่างหนึ่ง

กลุ่มภูอลีบันและกลุ่มก่อความไม่สงบอื่นในอัฟกานิสถานได้เข้าร่วมโจมตีอย่างเป็นระบบและกว้างขวางต่อพลเรือน เป็นเหตุให้ 77% ของผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นพลเรือน ตามข้อมูลขององค์การสหประชาชาติ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้เรียกร้องอีกครั้งให้ศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Criminal Court - ICC) เข้ามาสอบสวนในกรณีนี้ แม้ว่าในระหว่างนี้กองกำลังระหว่างประเทศที่สนับสนุนรัฐบาลอัฟกานิสถานได้เริ่มปล่อยความรับผิดชอบด้านความมั่นคงให้กับกองทัพรัฐบาลอัฟกานิสถาน ภาคประชาสังคมหลายกลุ่มในอัฟกานิสถาน โดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิงได้แสดงข้อกังวลเพราะถูกกีดกันไม่ให้เข้าร่วมในการเจรจากับกลุ่มก่อความไม่สงบ แม้จะมีมติที่ 1325 ของสมัชชาความมั่นคงสหประชาชาติ ที่เรียกร้องให้ผู้หญิงมีบทบาทอย่างจริงจังและเพียงพอในระหว่างการเจรจาเพื่อสันติภาพ

ล่าวา: ผู้หญิงและเด็กเข้าคิวรอรับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล Ahmad Shah Baba Hospital ในเมือง Arzan Qimat อัฟกานิสถาน การโจมตีผู้ทำงานด้านมนุษยธรรมและแพทย์ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากสงคราม เป็นเหตุให้คนหลายล้านคนไม่ได้รับการดูแลด้านสุขภาพในระหว่างปี 2554 (กุมภาพันธ์ 2554)

©James Oatway/Panos Pictures

ความขัดแย้งที่เข้มข้นในระดับกลางยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องที่เกาะมินดาเนา ประเทศฟิลิปปินส์ รวมทั้งที่ภาคใต้ของไทย ในพื้นที่ทั้งสองแห่งชาวมุสลิมซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยได้ถูกข่มเหงรังแกมาตลอด และแทบไม่ได้รับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ที่ฟิลิปปินส์ยังมีความหวังอยู่บ้างเนื่องจากฝ่ายต่างๆ มุ่งเจรจาให้เกิดสันติภาพ แม้จะเกิดเหตุรุนแรงขึ้นมาบ้างเป็นครั้งคราว แต่สำหรับสถานการณ์ที่ภาคใต้ของไทย ดูเหมือนจะยังไม่มีคำตอบง่ายๆ เนื่องจากผู้ก่อความไม่สงบยังคงพุ่งเป้าโจมตีพลเรือนโดยมีเป้าหมายเพื่อข่มขู่ประชาชนในพื้นที่และขับไล่ชาวพุทธให้ออกไปอยู่ที่อื่น รวมทั้งขับไล่ผู้ที่ถูกมองว่าจงรักภักดีต่อรัฐบาลกลาง ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลไทยยังคงไม่สามารถปฏิบัติตามพันธสัญญาที่จะนำตัวเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคงที่ละเมิดสิทธิมนุษยชน และไม่สามารถตอบสนองความต้องการในเชิงยุทธศาสตร์ที่ยั่งยืนเพื่อพัฒนาระบบการเมืองและเศรษฐกิจในพื้นที่

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ค่อนข้างต่ำโดยเฉพาะสำหรับชุมชนพื้นเมืองอติเวส และธรรมชาติที่อ่อนแอส่งผลให้เกิดการก่อความไม่สงบในรัฐหลายแห่งทางภาคกลางและตะวันออกของอินเดีย การปะทะกันระหว่างกองกำลังกลุ่มลัทธิเหมาและกองทัพของรัฐบาลเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตประมาณ 250 คน ผู้ก่อความไม่สงบได้หันไปใช้วิธีจับชาวบ้านเป็นตัวประกัน และการโจมตีไม่เลือกหน้า ส่วนกองทัพรัฐบาลก็ยังคงละเมิดสิทธิของคนที่อยู่ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทั้งๆ ที่เป็นคนที่พวกเขาต้องให้ความคุ้มครอง ด้วยความตระหนักถึงปัญหาจากยุทธศาสตร์ของรัฐบาลศาลฎีกาของอินเดียสั่งการให้ยกเลิกกลุ่มทหารบ้านที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐในรัฐฉัตติสคราห์ (Chhattisgarh) ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง ศาลฎีกายังมีคำสั่งให้ปล่อยตัวชั่วคราว นพ.พิณายัก เสน (Dr Binayak Sen) นักโทษด้านมนุษยธรรมสำนึก ในระหว่างที่เขาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษจำคุกตลอดชีวิตในปี 2553 ศาลแห่งรัฐฉัตติสคราห์ได้สั่งลงโทษจำคุกเขาตลอดชีวิตในข้อหาล้มล้างระบอบการปกครองและร่วมมือกับกลุ่มติดอาวุธลัทธิเหมา

กองทัพอินเดียในแคว้นจัมมูและแคชเมียร์ต้องถูกวิจารณ์อีกครั้งเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเผยแพร่รายงานในเดือนมีนาคม ซึ่งให้เห็นการใช้อำนาจอย่างมิชอบของรัฐเพื่อส่งควบคุมตัวบุคคลโดยอ้างอำนาจตามพระราชบัญญัติความปลอดภัย

ภาพรวมภูมิภาค เอเชีย-แปซิฟิก

ของสาธารณะ (Public Safety Act - PSA) เป็นเหตุให้รัฐบาลสัญญาจะปฏิรูปกฎหมายฉบับนี้ ในเดือนกันยายน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของรัฐพบว่ามีหลุมฝังศพที่ไม่มีป้ายชื่อกว่า 2,700 แห่ง และพบศพ 574 ศพซึ่งเป็นชาวบ้านที่ถูกลักพาตัวไป เป็นการพิสูจน์ว่าข้ออ้างของกองทัพที่ว่าพวกเขาเป็นกลุ่มหัวรุนแรงนั้นไม่เป็นความจริง ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลก็ไม่ใส่ใจข้อเรียกร้องของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนให้ใช้นิติวิทยาศาสตร์สมัยใหม่เพื่อชันสูตรศพที่ขุดพบ

ความรับผิดชอบและความยุติธรรม

การลอบวางเพลิงผิดสำหรับการละเมิดสิทธิในอดีตยังเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายประเทศในภูมิภาคนี้ โดยเฉพาะประเทศที่เคยมีสงครามความขัดแย้ง เมื่อไม่สามารถดำเนินการตามหลักนิติธรรม ความพยายามที่จะปรองดองก็ประสบปัญหา และยิ่งสนับสนุนให้เกิดรูปแบบความยุติธรรมมากขึ้น และทำให้กองทัพไม่ต้องรับผิดชอบ

สถิติความล้มเหลวในการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนร้ายแรงในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาของศรีลังกา ยังคงดำเนินต่อไป พร้อมๆกับการทำงานของคณะกรรมการเพื่อการเรียนรู้บทเรียนและสร้างความสมานฉันท์ (Lessons Learnt and Reconciliation Commission - LLRC) คณะกรรมการชุดนี้ปฏิบัติภารกิจจนเสร็จสิ้นและมีการจัดทำรายงานที่มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เพื่อปรับปรุงสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศ แต่กลับล้มเหลวโดยไม่สามารถสอบสวนบทบาทของกองทัพที่ทำร้ายพลเรือนหลายพันคนในช่วงโค้งสุดท้ายของความขัดแย้งที่มีกับกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลม (Liberation Tigers of Tamil Eelam)

ข้อสรุปของคณะกรรมการฯ จึงเป็นผลจากกระบวนการที่มีข้อบกพร่องอย่างรุนแรง และตรงข้ามกับข้อค้นพบของคณะผู้ชำนาญการด้านความรับผิดชอบในศรีลังกา (General's Panel of Experts on Accountability in Sri Lanka) ซึ่งแต่งตั้งโดยเลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่งมีข้อสรุปที่น่าเชื่อถือที่ว่าทั้งฝ่ายรัฐบาลและกลุ่มพยัคฆ์ทมิฬอีแลมต้องมีส่วนรับผิดชอบต่ออาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติด้วยกันทั้งคู่ คณะผู้ชำนาญการมีข้อเสนอแนะให้ทำการสอบสวนอย่างเป็นอิสระต่อข้อกล่าวหาว่ามีการละเมิดสิทธิในระหว่างสงครามของ

ทั้งสองฝ่าย และให้ทบทวนการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติในระหว่างสงครามที่ศรีลังกาอีกด้วย

การไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ส่งเสริมบรรยากาศการลอบวางเพลิงผิด และเป็นเหตุให้เกิดการบังคับบุคคลให้สูญหายครั้งใหม่ในภาคเหนือและตะวันออกของประเทศซึ่งเป็นเกาะแห่งนี้ รวมทั้งการคุกคามและทำร้ายผู้สื่อข่าว นักวิจารณ์และนักกิจกรรม แม้ว่ารัฐบาลจะยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินไปแล้ว แต่ยังคงใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติป้องกันการก่อการร้ายที่กดขี่ และยังเพิ่มระเบียบใหม่ๆ ที่อนุญาตให้ควบคุมตัวผู้ต้องสงสัยโดยไม่มีการตั้งข้อกล่าวหาหรือการไต่สวน

กระบวนการแสวงหาผู้รับผิดชอบต่ออาชญากรรมในสมัยเขมรแดงของกัมพูชาก็ถูกแทรกแซงจนอ่อนแอโดยรัฐบาล มีการปิดคดีไปหนึ่งคดีโดยไม่มีการสอบสวนอย่างเต็มที่ ส่วนอีกคดีหนึ่งก็ชะงักงัน และในอัฟกานิสถาน บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าต้องรับผิดชอบต่ออาชญากรรมสงครามและอาชญากรรมต่อมนุษยชาติยังคงได้รับตำแหน่งระดับสูงในรัฐบาลต่อไป

ในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาว่าละเมิดสิทธิมนุษยชนสามารถหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบได้นั้น รัฐบาลหลายแห่งกลับยังคงใช้การโยกย้ายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิด ซึ่งนับเป็นการละเมิดข้อห้ามระหว่างประเทศที่ไม่ให้มีการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม และย่ำยีศักดิ์ศรีของมนุษย์สิงคโปร์และมาเลเซียยังคงใช้การเซ็นตีสำหรับความผิดหลายประการ รวมทั้งการละเมิดกฎหมายคนเข้าเมือง ที่รัฐอาจะห์ของอินโดนีเซีย มีการเซ็นตีมากขึ้นเพื่อลงโทษต่อความผิดหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการตีศีรษะ การพ่น และการอยู่เพียงลำพังกับเพศตรงข้ามโดยไม่ได้เป็นคู่แต่งงานกันหรือไม่ได้เป็นญาติกัน และที่ประเทศมัลดีฟส์ รัฐบาลยังคงใช้การเซ็นตีเพื่อลงโทษ แม้จะมีแรงกดดันจากพรรคฝ่ายค้านก็ตาม

ผู้อพยพเข้าเมืองและผู้ลี้ภัย

ความไร้เสถียรภาพ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความยากจน และการขาดโอกาสที่เหมาะสม ผลักดันให้ประชาชนหลายแสนคนอพยพไปแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า ทั้งภายในภูมิภาคนี้และภูมิภาคอื่นๆ แม้ว่ารัฐบาลหลายแห่ง

ในภูมิภาคต้องพึ่งพาแรงงานข้ามชาติเพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แต่รัฐบาลเหล่านี้ก็ยังไม่ให้การคุ้มครองสิทธิของผู้แสวงหางานทำหรือผู้แสวงหาที่พักพิงอย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน

มีชาวเนปาลอย่างน้อย 300,000 คนที่อพยพออกนอกประเทศ เพื่อหนีปัญหาความยากจนและผลกระทบของสงครามที่ยืดเยื้อ หลายคนถูกหลอกล่อเกี่ยวกับสภาพการจ้างงาน และสุดท้ายต้องทำงานในสภาพที่เหมือนเป็นแรงงานบังคับ แม้ว่ารัฐบาลเนปาลจะกำหนดให้มีกฎหมายและกลไกเยียวยาเพื่อปกป้องคนงานข้ามชาติเหล่านี้ แต่จากงานวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกลับพบว่า ไม่มีการบังคับใช้มาตรการเหล่านี้อย่างเหมาะสม เนื่องจากไม่เป็นที่รับรู้ของสาธารณชน หรือไม่มีการกำกับดูแลเป็นอย่างดี เป็นเหตุให้ไม่มีการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด

มาเลเซียยังเป็นประเทศผู้นำเข้าแรงงานข้ามชาติรายใหญ่ในภูมิภาค และยังเป็นประเทศที่ผู้แสวงหาที่พักพิงดำเนินการเพื่อหาทางอพยพไปอยู่ออสเตรเลีย ผู้เข้าเมืองอย่างผิดกฎหมายในมาเลเซียมักถูกควบคุมตัวและถูกคุมขัง หรือถูกเขียนดี สภาพการควบคุมตัวที่เลวร้ายส่งผลให้เกิดการจลาจลของแรงงานข้ามชาติที่ศูนย์ควบคุมตัว Lenggang ใกล้กับกรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนเมษายน ศาลสูงของออสเตรเลียมีคำสั่งให้ความตกลงทวิภาคีระหว่างออสเตรเลียกับมาเลเซียเป็นโมฆะ ข้อตกลงดังกล่าวเป็นความพยายามแลกเปลี่ยนผู้แสวงหาที่พักพิง 800 คนที่เดินทางด้วยเรือไปถึงออสเตรเลียกับผู้ลี้ภัย 4,000 คน (ส่วนใหญ่มาจากพม่า) ซึ่งอยู่ในประเทศมาเลเซียระหว่างรอการส่งตัวไปประเทศที่สาม โดยศาลอ้างว่าไม่มีข้อกฎหมายที่มีน้ำหนักเพียงพอเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ลี้ภัยในมาเลเซีย

ก้าวอย่างสู่อานาคต

แม้จะมีอุปสรรคมากมาย แต่ผู้ที่พิทักษ์สิทธิมนุษยชนและนักกิจกรรมหลายคนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกก็สามารถฝ่าฟันดำเนินงานให้มีการเคารพสิทธิมากขึ้น ความสำเร็จในประเทศหนึ่งเป็นแรงบันดาลใจและกำลังใจให้กับประเทศอื่นๆ

ที่อินเดีย ชุมชนอหิโหีแห่งรัฐโอริสสาได้รับชัยชนะเมื่อเดือนกรกฎาคม ในการต่อสู้เพื่อปกป้องวิถีชีวิตของตน ศาลสูงที่รัฐโอริสสามีคำสั่งว่า ความพยายามของบริษัท Vedanta Aluminium ที่จะขยายโรงงานเป็นการละเมิดสิทธิของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ สุขภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ดี และระบุว่า การขยายกิจการเช่นนั้นจะยิ่งทำให้การละเมิดสิทธิต่อชุมชนอหิโหีรุนแรงขึ้น

นายกรัฐมนตรีของมาเลเซียประกาศเมื่อเดือนกันยายนว่า จะดำเนินการยกเลิกพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร ซึ่งให้อำนาจการควบคุมตัวโดยไม่มีข้อกำหนดและไม่ต้องมีการตั้งข้อกล่าวหาหรือไต่สวน และจะนำกฎหมายความมั่นคงฉบับใหม่มาใช้แทน คำประกาศเช่นนั้นน่าจะเป็นผลมาจากการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Bersih 2.0 ("Clean") ที่มีการชุมนุมและเดินขบวนอย่างสงบของประชาชนหลายพันคนที่กรุงกัวลาลัมเปอร์เมื่อเดือนกรกฎาคม และตำรวจได้ทุบตีทำร้ายผู้ประท้วง ยิงแก๊สน้ำตาใส่ฝูงชนโดยตรง และจับกุมประชาชนกว่า 1,600 คน

ในเดือนมีนาคม มาเลเซียประกาศว่าได้ลงนามในธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ (Rome Statute of the ICC) และจะให้สัตยาบันในโอกาสต่อไป ส่วนฟิลิปปินส์ได้ให้สัตยาบันธรรมนูญกรุงโรมเมื่อเดือนพฤศจิกายน

ความก้าวหน้าที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภูมิภาคนี้ น่าจะได้แก่การตัดสินใจของทางการพม่าที่ปล่อยตัวนักโทษการเมืองกว่า 300 คนในปีที่ผ่านมา และการอนุญาตให้นางอองซาน ซูจี สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้ แต่ทางการยังคงคุกคามและควบคุมตัวฝ่ายต่อต้านและนักกิจกรรมต่อไป ทำให้เกิดข้อกังวลงว่าจุดประสงค์ที่แท้จริงของการปล่อยตัวนักโทษการเมืองคือความต้องการที่จะผ่อนคลายการคว่ำบาตรที่ประเทศเผชิญอยู่ แทนที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง แต่เหตุการณ์ต่างๆ ในพม่าและที่อื่นๆ ได้แสดงให้เห็นว่า การเปิดพื้นที่แคบๆ เช่นนี้ก็ยังเป็นโอกาสให้นักกิจกรรมด้านการเมืองและผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนสามารถส่งเสียงเรียกร้อง และตัดสินใจเกี่ยวกับชะตากรรมของตนในอนาคตได้

AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2012

รายงานประจำปี 2555 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ส่วนที่ 2: ข้อมูลประเทศไทย

12

ราชอาณาจักรไทย

- ประมุขของประเทศ:** พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9
- ประมุขฝ่ายบริหาร:** ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(ดำรงตำแหน่งต่อจากอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
เมื่อเดือนสิงหาคม 2554)
- โทษประหาร:** ยังคงมีอยู่
- ประชากร:** 69.5 ล้านคน
- อายุขัยเฉลี่ย:** 74.1 ปี
- อัตราการเสียชีวิตของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบ:** 13.5 ต่อ 1,000
- อัตราการรู้หนังสือของผู้ใหญ่:** 93.5%

ความรุนแรงได้เพิ่มขึ้นท่ามกลางการขัดแย้งกันด้วยอาวุธในเขต
สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ผู้ก่อการเริ่มพุ่งเป้าทำร้ายพลเรือน
มากขึ้น และโจมตีสังหารพลเรือนโดยไม่แยกแยะ ขณะที่ฝ่ายความ
มั่นคงก็ยังคงทรมานและปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อผู้ถูกควบคุมตัวใน
ภาคใต้ ก้าวเข้าสู่ปีที่ 8 ที่ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ถูกตัดสินว่ากระทำการ
ละเมิดสิทธิมนุษยชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งยังไม่มี
การฟ้องร้องดำเนินคดีต่อผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อการเสียชีวิตระหว่างการ
ประท้วงต่อต้านรัฐบาลปี 2553 ทางกรวยังคงคุกคามผู้แสดง
ความคิดเห็นอย่างสงบ โดยเฉพาะการใช้กฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ
และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ รัฐบาล
ยังเพิ่มมาตรการจำกัดสิทธิของผู้แสวงหาที่พักพิงและผู้ลี้ภัยจากพม่า
โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดอุทกภัย และยังคงเอาผิดเอาเปรียบแรงงาน
ข้ามชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อมูลพื้นฐาน

ผลการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนกรกฎาคม เป็นเหตุให้ น.ส.ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร น้องสาวของอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณ ชินวัตร ที่ถูกขับออกจากตำแหน่ง ได้กลายเป็นนายกรัฐมนตรี และพรรคเพื่อไทยของเธอ ได้รับเสียงข้างมากในรัฐสภา อย่างไรก็ตาม พรรคเพื่อไทยไม่ได้ที่นั่งในสภาจากสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เต็มไปด้วยการก่อความรุนแรงเลย ในขณะที่พื้นที่ดังกล่าวมีอัตราการโจมตีเพิ่มขึ้นมาก เป็นเหตุให้จำนวนผู้เสียชีวิตสะสมในช่วงแปดปีที่ผ่านมามากถึงกว่า 5,000 คนแล้ว วิกฤตการณ์เมืองในช่วงหกปีที่ผ่านมายังคงยืดเยื้อต่อไป ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องจากการเลือกตั้งและความรุนแรงเนื่องจากการเมืองและความสัมพันธ์ที่ตึงเครียดระหว่างรัฐบาลใหม่กับกองทัพปกคลุมในช่วงปลายปี คณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) ที่ก่อตั้งขึ้นภายหลังการชุมนุมระหว่างเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2553 ได้เผยแพร่รายงานสองฉบับแรกพร้อมกับข้อเสนอแนะ

ในเดือนสิงหาคม ผู้รายงานพิเศษด้านการค้ามนุษย์แห่งสหประชาชาติ เดินทางมาเยือนประเทศไทย และในเดือนตุลาคม มีการประชุมเพื่อทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (Universal Periodic Review) ขององค์การสหประชาชาติในกรณีข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของไทยด้วย

การขัดแย้งกันด้วยอาวุธภายในประเทศ

เช่นเดียวกับอดีตที่ผ่านมา ผู้ที่ถูกสังหารในระหว่างการขัดแย้งกันด้วยอาวุธภายในประเทศในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ส่วนใหญ่แล้วยังคงเป็นพลเรือน โดยมากกว่าครึ่งเป็นชาวมุสลิม ผู้ก่อการได้เริ่มใช้ระเบิดชนิดแสวงเครื่องมากขึ้น โดยพุ่งเป้าทำร้ายพลเรือนหรือโจมตีโดยไม่แยกแยะ การโจมตีเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการสร้างความหวาดกลัวให้แก่บรรดาประชาชน

* วันที่ 3 กุมภาพันธ์ ผู้ก่อความไม่สงบสองคนได้สังหารนายอับดุลเลาะห์ กาโบะ อายุ 49 ปี ชายมุสลิมที่แต่งงานและมีลูก 6 คนโดยการเชือดคอ ระหว่างที่เขากำลังยืนต่อนกลางคืนในพื้นที่อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

* วันที่ 4 กุมภาพันธ์ ที่อำเภอยะรังเช่นกัน ผู้ก่อความไม่สงบสองคนขับซีมอเตอร์ไซด์และยิงสังหารนายเริ่ม มีศรีสวัสดิ์ อายุ 79 ปี ชาวพุทธที่เกษียณอายุจากการเป็นหมอพื้นบ้านตามโครงการที่รัฐสนับสนุน เหตุการณ์เกิดขึ้นในช่วงสายๆ โดยที่เกิดเหตุอยู่ห่างจากกลุ่มเจ้าหน้าที่ความมั่นคง 2 กลุ่มเพียง 100 เมตรเท่านั้น

* วันที่ 16 กันยายน ที่อำเภอสุไหงโกโลง จังหวัดนราธิวาส มีการสังหารพลเรือนชาวมาเลเซีย 5 คน รวมทั้งเด็ก 1 คน และมีผู้ได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 118 คน เมื่อเกิดเหตุระเบิดสามครั้งในย่านนักท่องเที่ยวกลางคืน ระเบิดทั้ง 3 ครั้งเกิดขึ้นภายในเวลา 45 นาที

* วันที่ 25 ตุลาคม มีเหตุระเบิดอย่างน้อย 11 ครั้งในย่านกลางเมืองจังหวัดยะลาในระยะเวลากลี่ยกวัน เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต 3 คน และได้รับบาดเจ็บอย่างน้อย 65 คน

เจ้าหน้าที่ความมั่นคงยังคงละเมิดสิทธิมนุษยชนในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ปราบปรามการก่อความไม่สงบ

* ในช่วงที่มีการโจมตีฐานทัพทหารที่นราธิวาสในเดือนมกราคม เป็นช่วงที่มีรายงานข่าวว่าทางการได้ทรมานหรือปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อผู้ต้องสงสัยอย่างน้อย 9 คน

การลายนวลพันผิด

นับเป็นปีที่ 8 ติดต่อกันที่ไม่มีการลงโทษเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรา 17 ของพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่ยังคงมีผลบังคับใช้ (ยกเว้น อ.แม่ลาน จ.ปัตตานี) ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 พ.ร.ก.ฉบับดังกล่าวคุ้มครองให้เจ้าหน้าที่ที่กระทำการละเมิดสิทธิในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ไม่ต้องรับโทษ ยังไม่มีการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของชาวมุสลิม 85 คนที่เป็นผลงานของทางการในอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาสเมื่อเดือนตุลาคม 2547 รวมทั้งไม่มีการลงโทษผู้ที่ทรมานอิหม่ามยะมา กาเซ็ง จนเสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวในเดือนมีนาคม 2551 ในจังหวัดนราธิวาส

* วันที่ 10 สิงหาคม ศาลจังหวัดนครราชสีมาลงโทษจำคุกนายชูดีหรือมันมาและ เป็นเวลาสองปี ในข้อหาให้ข้อมูลเท็จต่อเจ้าพนักงานที่ทำการสอบสวนหลังจากเขาร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจทรมานเขา เขาถูกศาลลงโทษเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและเพื่อนร่วมงานอีก 5 คนได้รับการยกฟ้อง

กรมสอบสวนคดีพิเศษสรุปว่า หน่วยงานความมั่นคงต้องรับผิดชอบต่อการเสียชีวิตอย่างน้อย 16 ศพในระหว่างชุมนุมต่อต้านรัฐบาลเมื่อเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2553 มีการนำส่งสำนวนในคดีดังกล่าวให้กับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาเพื่อให้มีการไต่สวนในศาล แต่ยังคงไม่มีการตั้งข้อกล่าวหาให้กับบุคคลใดในกรณีนี้ หรือกรณีของผู้เสียชีวิตอีก 76 ราย

เสรีภาพในการแสดงออก

เสรีภาพในการแสดงออกยังคงถูกคุกคามต่อไป ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ (มาตรา 112 ประมวลกฎหมายอาญา) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการคุกคามสื่อมวลชน ผู้ที่ถูกควบคุมตัวส่วนใหญ่ที่ถูกตั้งข้อกล่าวหาและ/หรือถูกตัดสินลงโทษตามกฎหมายฉบับนี้ ถือได้ว่าเป็นนักโทษด้านมโนธรรมสำนึก โดยในวันที่ 1 ธันวาคม รัฐบาลได้เปิดตัวโครงการสร้างลูกเสือบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Cyber Scout) เป็นการสร้างอาสาสมัครที่มีจิตสำนึกด้านจริยธรรม คุณธรรม และขยายเครือข่ายอาสาสมัครเพื่อส่งเสริมความรักความสามัคคีภายในชาติ เผื่อระวังและสอดส่องพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของสังคมไทย) เพื่อปราบปรามการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ที่กระทำผ่านเว็บไซต์สื่อสังคมออนไลน์

* วันที่ 10 มีนาคม นายเอกชัย หงส์กังวานถูกตั้งข้อหาละเมิดกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพเนื่องจากเขาขายแผ่นดีวีดีสารคดีจากออสเตรเลียเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทย และมีการแปลสำเนาโทรเลขที่เกี่ยวกับประเทศไทยของวิกิลีกส์ โดยเขาได้รับการประกันตัวออกมา

* วันที่ 15 มีนาคม นายธัญญ์วิฑูริ ทวีโรดมกุล นักออกแบบเว็บไซต์ norporchorusa.com ถูกศาลตัดสินลงโทษจำคุกเป็นเวลา 10 ปีในข้อหาละเมิดพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากความเห็นที่อยู่บนเว็บไซต์ซึ่งถือเป็นการละเมิดต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ว่าในกรณีที่เขาโพสต์ขึ้นไปเอง หรือส่วนที่ไม่ได้เอาออกไป ปัจจุบันเขายังคงถูกควบคุมตัวอยู่

* วันที่ 8 ธันวาคม Joe Gordon (หรือนายเลอพงษ์ วิชัยคำมาตย์) ผู้มีทั้งสัญชาติไทยและอเมริกัน ถูกศาลลงโทษจำคุกเป็นเวลา 5 ปี (ต่อมาลดเหลือกึ่งหนึ่ง) ตามข้อกล่าวหาหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ เนื่องจากถูกกล่าวหาว่าเป็นเจ้าของเว็บไซต์ที่มีลิงค์ไปยังหนังสือภาคภาษาไทยซึ่งเป็นหนังสือที่ถูกห้ามเผยแพร่ในไทย เชื่อว่าเขากระทำความผิดระหว่างอยู่ในสหรัฐฯ

* ในเดือนกรกฎาคม ศาลอาญามีคำสั่งว่า การพิจารณาคดีโดยลับของจำเลยคดีหมิ่นฯ น.ส.ดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล ซึ่งมีขึ้นเมื่อปี 2552 “ไม่ถือเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลยในคดีอาญา” จากที่เคยถูกตัดสินจำคุก 18 ปีในปี 2552 ในการตัดสินคดีครั้งใหม่เมื่อเดือนธันวาคม น.ส.ดารณี ถูกศาลสั่งจำคุก 15 ปี

* วันที่ 23 พฤศจิกายน ศาลอาญาลงโทษจำคุกนายอำพล ตั้งนพกุล ชายอายุ 61 ปีเป็นเวลา 20 ปีในข้อหาละเมิดกฎหมายหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ แม้จะมีการอ้างว่าเขาไม่รู้จักรหัสส่งข้อความสั้นทางโทรศัพท์มือถือ ศาลตัดสินว่าเขามีความผิดในข้อหาที่ส่งข้อความสั้นครั้ง ซึ่งเป็นการจบบัญชีพระบรมวงศานุวงศ์

ผู้ลี้ภัยและผู้อพยพเข้าเมือง

จากการแถลงเมื่อต้นปีนี้ของเลขาธิการสภาความมั่นคงและผู้ว่าราชการจังหวัดตาก สะท้อนให้เห็นว่าผู้ลี้ภัยจากพม่าจะต้องถูกส่งกลับประเทศ ทั้งนี้รัฐบาลไทยได้ให้สัญญาในระหว่างการทบทวนสิทธิมนุษยชนตามวาระว่าจะสนับสนุนพันธกิจนานาชาติโดยที่จะหยุดยั้งไม่ให้ส่งตัวกลับไปยังสถานที่ที่บุคคลดังกล่าวจะต้องถูกข่มขู่คุกคาม

จำนวนผู้ลี้ภัยของไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และยังมีโครงการส่งตัวไปยังประเทศโลกที่สามต่อไป จนถึงปลายปีนี้ ผู้ลี้ภัยเกือบ 150,000 คนอาศัยอยู่ในค่ายผู้ลี้ภัยติดกับชายแดนพม่า แต่เนื่องจากเป็นเวลา 5 ปีติดต่อกันที่รัฐบาลไม่ได้กำหนดระเบียบปฏิบัติในการคัดกรองผู้แสวงหาที่หลบภัย เป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในค่ายผู้ลี้ภัยเกือบครึ่งหนึ่งไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน ทางกรมไทยไม่สนับสนุนให้องค์กรด้านมนุษยธรรมในการจัดหาอาหารและสิ่งช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอื่นๆ ให้กับผู้อพยพเหล่านี้ และยังคงมีการจับกุมผู้แสวงหาที่หลบภัยข้ามชาติ มีการควบคุมตัวโดยไม่มีกำหนดและมีการส่งกลับ หรือบังคับส่งกลับไปยังประเทศที่เสี่ยงจะถูกคุกคาม

* ในเดือนมิถุนายน เป็นครั้งแรกที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ได้อนุญาตให้ผู้ลี้ภัย 96 คนได้รับการประกันตัว ซึ่งเป็นสมาชิกขบวนการอัลอะห์มาดี (AlAhmadi) จากปากีสถานทั้งหมดที่เคยถูกกักตัวอยู่ที่ศูนย์กักตัวของตม.

* ในเดือนกรกฎาคม มีการยึดเวลาการลงทะเบียนชื่อตนเองและนายจ้างของแรงงานข้ามชาติในอุตสาหกรรมประมงออกไปจนถึงเดือนสิงหาคม ส่วนแรงงานข้ามชาติในอุตสาหกรรมชนิดอื่นๆ ต้องขึ้นทะเบียนภายในเดือนกรกฎาคม โครงการดังกล่าวเป็นความพยายามที่จะยุติการเอารัดเอาเปรียบจากผู้ค้ามนุษย์และนายจ้าง

* ในเดือนธันวาคม นายกำหยาง (Ka Yang) ผู้ลี้ภัยที่ขึ้นทะเบียนแล้วกับสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) ว่าเป็นบุคคลที่รัฐบาลสหรัฐฯ อนุญาตให้เข้าประเทศเพื่อลี้ภัยได้ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2552 ถูกทางการไทยมอบตัวให้กับเจ้าหน้าที่ของลาวที่บริเวณสะพานข้ามพรมแดนไทย-ลาว จังหวัดอุบลราชธานี ในวันเดียวกันนั้นเองในฐานะหนึ่งในผู้ลี้ภัย 158 คนที่ทางการไทยผลักดันให้กลับประเทศลาว ซึ่งในเวลาต่อมากำหยางได้หลบหนีจากลาวและกลับเข้ามาในไทยอีก

ในระหว่างอุทกภัยที่ยืดเยื้อตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคม หน่วยงานตรวจคนเข้าเมืองและตำรวจได้จับกุม ส่งกลับ และรีดไถเงินจากผู้อพยพจำนวนมากที่สุดสูญเสียเอกสารส่วนบุคคลไปกับน้ำท่วม หรือเอกสารได้ถูก

นายจ้างยึดไว้ แรงงานข้ามชาติที่กลับมายังด่านพรมแดนโดยไม่มีหนังสือเดินทางมักถูกกักตัวไว้ที่ด่าน และโดยเฉพาะกรณีที่เป็นคนงานจากพม่า พวกเขาจะถูกจับกุมและควบคุมตัว ในบางกรณีก็มีการส่งกลับในตอนกลางคืนด้วย และในช่วงดังกล่าวก็จะมีกรรไกรไถเงินจากคนงานโดยทางการไทย หรือด้วยความรู้เห็นเป็นใจของเจ้าหน้าที่

* ในเดือนพฤศจิกายน รัฐบาลจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวอีกอย่างน้อยหนึ่งแห่ง หลังมีรายงานว่าผู้พลัดถิ่นเหล่านี้ถูกปฏิเสธไม่ให้เข้าไปอาศัยในที่พักพิงอื่นๆ

โทษประหารชีวิต

ไม่ปรากฏว่ามีรายงานการประหารชีวิตในปีที่ผ่านมา แต่ในปี 2554 ศาลไทยสั่งลงโทษประหารชีวิต 40 กรณี ยังถือได้ว่าลดลงเล็กน้อยจากอัตราเฉลี่ยการตัดสินลงโทษประหารชีวิตหนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ โดยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นักโทษในแดนประหารยังคงถูกล่ามโซ่ตรวนที่ขาตลอดการควบคุมตัว แม้ว่าศาลจะมีคำสั่งเมื่อปี 2552 ว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ก็อยู่ระหว่างการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

* อิเคดะ เคนโก (Ikeda Kengo) ชาวญี่ปุ่นอายุ 63 ปี ถูกศาลตัดสินลงโทษประหารชีวิตในเดือนมีนาคม 2552 เขายังคงอยู่ในแดนประหารโดยที่ไม่มีทนายความหรือไม่ทราบว่าเขาสามารถมีทนายความของตนเอง กฎหมายไทยกำหนดให้ศาลต้องแต่งตั้งทนายกรณีที่เป็นคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิตสำหรับจำเลยที่ไม่มีทนายของตนเอง อีกทั้งในการไต่สวนก็ไม่มีการจัดหาล่ามภาษาญี่ปุ่นให้ ทั้งๆ ที่เขาพูดได้เพียงแค่ภาษาญี่ปุ่นเท่านั้น เขาจึงไม่ทราบว่าเขาถูกลงโทษด้วยพยานหลักฐานใด และไม่ทราบถึงขั้นตอนกฎหมายในขั้นต่อไปและแม้ว่าตามธรรมเนียมปฏิบัติในเรือนจำจะไม่มีกรรไกรล่ามโซ่ตรวนนักโทษที่มีอายุเกินกว่า 60 ปี แต่เขายังคงถูกล่ามโซ่ตรวนต่อไป ทางเรือนจำอ้างว่าเขาอายุ 57 ปีโดยอ้างจากหนังสือเดินทางของบุคคลอื่นที่เขาเคยพยายามนำมาใช้ อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการไต่สวนมีการจำแนกข้อมูลส่วนบุคคลที่แท้จริงของเขา และทางเรือนจำสามารถตรวจสอบได้อย่างง่ายดายจากสถานเอกอัครราชทูต

รายงาน/การเดินทางไปเยือนของแอมเนสตี้

อินเตอร์เนชั่นแนล

#Amnesty International delegates visited Thailand in September -- ตัวแทนแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเยือนประเทศไทยในเดือนกันยายน

“They took nothing but his life”: Unlawful killings in Thailand's southern insurgency (ASA 39/002/2011) - “พวกเขาไม่ได้เอาอะไรไปเลย นอกจากชีวิต : การฆ่าที่ผิดกฎหมายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย”

12

AMNESTY INTERNATIONAL REPORT 2012 รายงานประจำปี 2555 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ส่วนที่ 3: กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

* เข้าร่วมเป็นภาคี ๐ ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน + เข้าร่วมเป็นภาคีในปี 2554

	กัมพูชา	จีน	ติมอร์เลสเต	ไทย	พม่า	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	เวียดนาม	สิงคโปร์	อินเดีย	อินโดนีเซีย
กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง	*	๐	*	*		*		*		*	*
พิธีสารเลือกรับฉบับที่หนึ่งแห่งกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและ สิทธิทางการเมือง	๐					*					
พิธีสารเลือกรับฉบับที่สองแห่งกติการะหว่าง ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง - เป้าหมายยุติโทษประหาร			*			*					
กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิ ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	*	*	*	*		*		*		*	*
พิธีสารเลือกรับแห่งกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม			๐								

กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

* เข้าร่วมเป็นภาคี ๐ ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน + เข้าร่วมเป็นภาคีในปี 2554

	กัมพูชา	จีน	ติมอร์เลสเต	ไทย	พม่า	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	เวียดนาม	สิงคโปร์	อินเดีย	อินโดนีเซีย
อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ	*		*	*		*					๐
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	๐
อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี	*	*	*	*	*	*	*	*	*	๐	*

กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

* เข้าร่วมเป็นภาคี ๐ ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน + เข้าร่วมเป็นภาคีในปี 2554

	กัมพูชา	จีน	ติมอร์เลสเต	ไทย	พม่า	ฟิลิปปินส์	มาเลเซีย	เวียดนาม	สิงคโปร์	อินเดีย	อินโดนีเซีย
พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน	*		๐								
อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการถูกบังคับให้สูญหาย										๐	๐
อนุสัญญาว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัย	*	*	*			*					
พิธีสารว่าด้วยสถานะภาพผู้ลี้ภัย	*	*	*			*					
อนุสัญญาว่าด้วยสถานะภาพของคนไร้สัญชาติ						+					
อนุสัญญาว่าด้วยการลดความไร้รัฐ											
อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานข้ามชาติและสมาชิกในครอบครัว	๐		*			*					๐
ธรรมนูญโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ	*		*	๐		+					

